



***INFORMACJA O STANIE
BEZPIECZEŃSTWA
SANITARNEGO MIASTA
PRZEMYŚL
ZA 2022 ROK***

PRZEMYŚL, MARZEC 2023 ROK

WSTĘP

Państwowa Inspekcja Sanitarna działa na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej została powołana w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed wpływem czynników szkodliwych lub uciążliwych, zapobiegania powstawaniu chorób zakaźnych i zawodowych.

Realizuje zadania z zakresu zdrowia publicznego poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami:

- higieny środowiska;
- higieny pracy w zakładach pracy;
- higieny procesów nauczania i wychowania;
- higieny wypoczynku i rekreacji;
- zdrowotnymi żywności, żywienia i produktów kosmetycznych;
- higieniczno – sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne.

Jednostki organizacyjne Państwowej Inspekcji Sanitarnej realizują wymienione zadania sprawując zapobiegawczy i bieżący nadzór sanitarny oraz prowadząc działalność zapobiegawczą i przeciwepidemiczną, a także oświatowo – zdrowotną, promującą zdrowie. W działalności kontrolnej Państwowej Inspekcji Sanitarnej wdrożono system jakości i ustalono jednolite procedury kontroli obiektów i urzędzeń, gwarantując uzyskanie wiarygodnych wyników kontroli, jak również skuteczną realizację zaplanowanych celów w obszarze ochrony zdrowia mieszkańców powiatu przemyskiego.

Ocenę stanu sanitarnego miasta Przemysła oraz sytuacji epidemiologicznej za rok 2022 opracowano na podstawie wyników przeprowadzonych kontroli, pobranych do badań laboratoryjnych próbek żywności i wody, a także na podstawie zgłoszeń chorób zakaźnych i zawodowych oraz przeprowadzonych wywiadów epidemiologicznych i ich analizy. Skala realnych i potencjalnych zagrożeń decydowała o tym, jakie zadania z zakresu zdrowia publicznego były przedmiotem systematycznego nadzoru i wynikających z nich działań kontrolnych i represyjnych. Od początku roku sprawozdawczego realizacja zadań statutowych odbywała się zgodnie z „Planem zasadniczych przedsięwzięć na rok 2022 r.” obejmującym główne kierunki działania, zasadnicze zamierzenia oraz harmonogramem nadzoru nad obiektami.

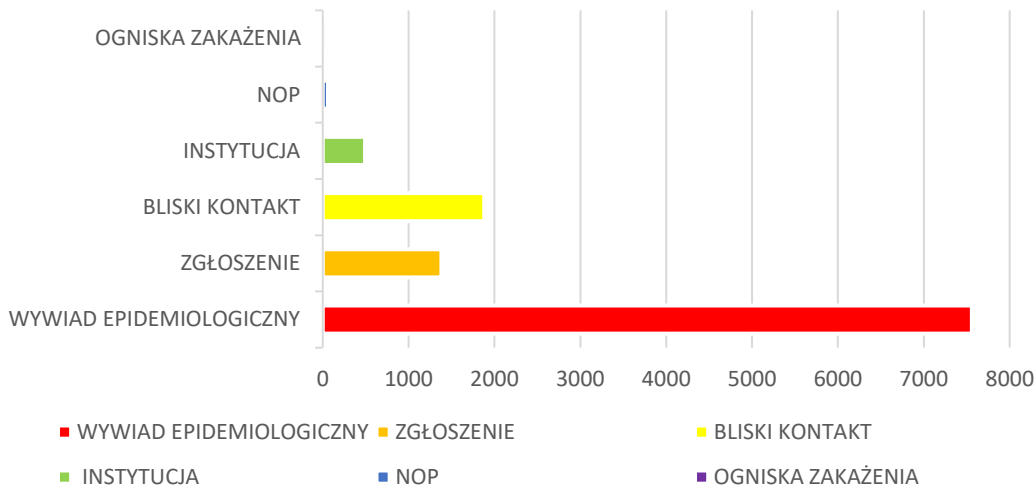
I. ZAGROŻENIA EPIDEMICZNE

Początek roku 2022, podobnie jak rok poprzedni, zdominowany był trwającą na świecie pandemią COVID-19, wywołaną nowym koronawirusem SARS-CoV-2. Rozwiązywanie spraw związanych z zachorowaniami na Covid-19 odbywało się w **Systemie Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS)**. Jest to rozwiązanie cyfrowe, które zostało przygotowane dla całej inspekcji sanitarnej do obsługi i rozwiązywania spraw w związku ze stanem epidemii i zapobiegania jej dalszemu rozprzestrzenianiu.

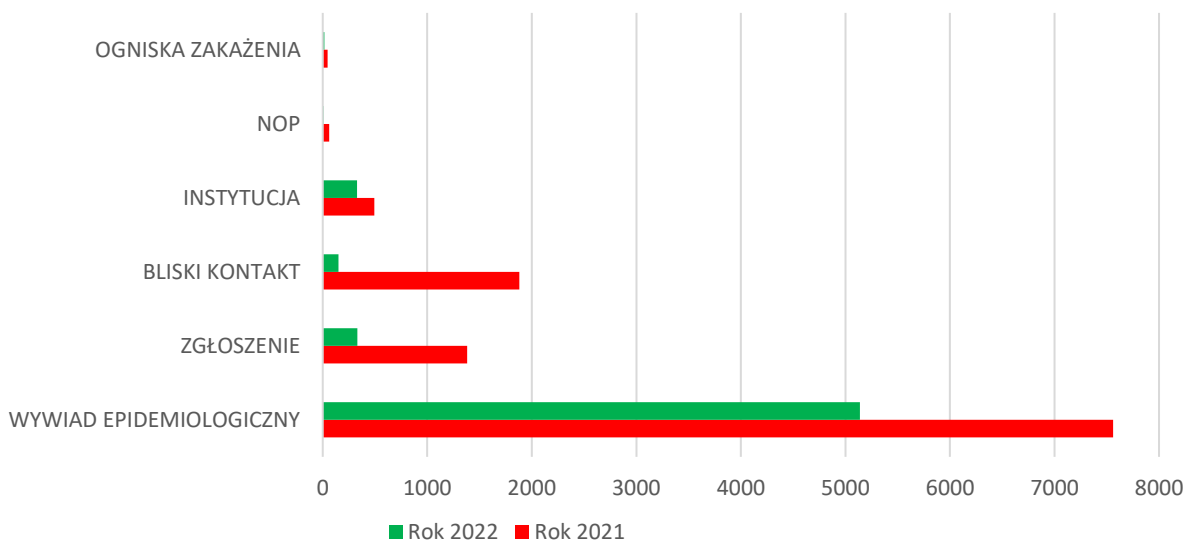
Dnia 25 marca 2022 R. Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu zagrożenia epidemicznego, został zniesiony stan epidemii na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a wprowadzono stan zagrożenia epidemicznego.

W roku 2022 w systemie SEPIS rozwiązano **5 951** spraw, przeprowadzono:

- **5139** – wywiadów epidemiologicznych w związku zakażeniem SARS-CoV-2,
- **332** – zgłoszenia (m.in. z centralnej infolinii +48 22 25 00 115 COVID-19) dotyczące kwarantanny,
- **152** – zgłoszenia dotyczące bliskiego kontaktu z osobą zakażoną,
- **328** – zgłoszeń typu INSTYTUCJA – za pośrednictwem których głównie szkoły, a także zakłady pracy zgłaszają osoby z kontaktu osób zakażonych do objęcia kwarantanną,
- **7** – zgłoszeń NOP – niepożądanych odczynów poszczepiennych
- **16** – ognisk zakażeń (w zakładach pracy, szkołach, DPS/ZOL, szpitalach).



Wykres 1. Działania podejmowane w obszarze nadzoru nad zakażeniami SARS-CoV-2



Wykres 2. Działania podejmowane w obszarze nadzoru nad zakażeniami SARS-CoV-2 w roku 2022 porównawczo do roku 2021

W roku 2022 wśród zakażeń SARS-CoV-2 dominował wariant Omicron. W ciągu roku odnotowano łącznie na terenie miasta Przemyśla i powiatu przemyskiego **5475** zakażeń – **4577** w I półroczu i **898** w II półroczu. W roku 2022 stwierdzono **82** zgonów z powodu Covid-19, w tym **75** zgonów w I kwartale, a pozostałe **7** od kwietnia do grudnia.

II. DZIAŁANIA W OBSZARZE SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH

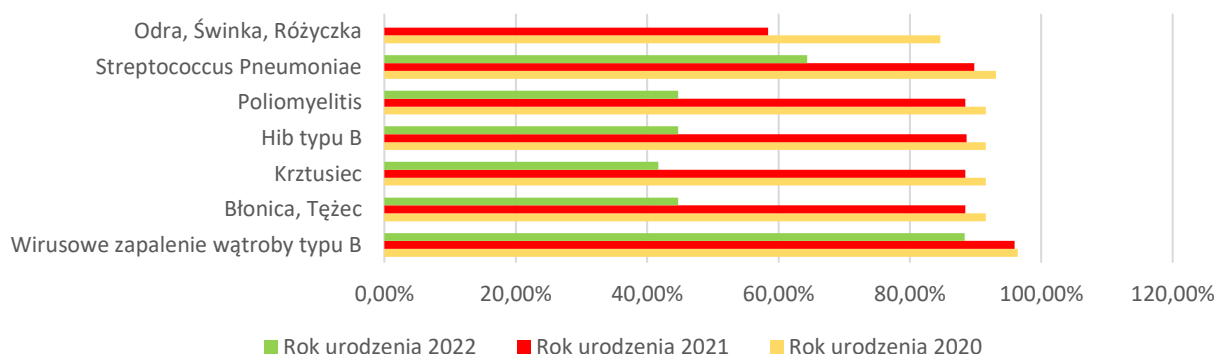
2.1. Stan uodpornienia dzieci na terenie miasta Przemyśla

Obowiązkowe szczepienia ochronne w ramach Programu Szczepień Ochronnych są skuteczną i powszechnie społecznie akceptowalną metodą zapobiegania zachorowaniom na choroby zakaźne, zarówno w wymiarze zapobiegania zachorowaniom u osoby poddanej szczepieniom ochronnym (prewencji indywidualnej), jak również kształtowania odporności całej populacji na zachorowania (prewencji zbiorowej). Warunkiem osiągnięcia odporności w skali populacji jest wysoki odsetek zaszczepionych osób (zwykle odporność populacyjną osiąga się przy zaszczepieniu wysokiego odsetka populacji – tj. co najmniej ok 95%), co skutecznie zapobiega szerzeniu się zachorowań na choroby zakaźne populacji.

Tabela 1. Poniżej przedstawiono stan uodpornienia na terenie miasta Przemyśla roczników objętych szczepieniem według kalendarza szczepień

Stan zaszczepienia przeciwko:	Rok urodzenia 2020	Rok urodzenia 2021	Rok urodzenia 2022
Wirusowe zapalenie wątroby typu B	96,40%	95,93%	88,34%
Błonica, Tęžec	91,54%	88,45%	44,71%
Krztusiec	91,54%	88,45%	41,71%
Hib typu B	91,54%	88,62%	44,71%
Poliomyelitis	91,54%	88,45%	44,71%
Streptococcus Pneumoniae	93,10%	89,81%	64,36%
Odra, Świnka, Różyczka	84,64%	58,40%	*

* dzieci w roczniku 2022 nie podlegają szczepieniom p/odrze, śwince, różyczce



Wykres 3. Stan uodpornienia trzech najmłodszych roczników objętych szczepieniem według kalendarza szczepień

* dzieci w roczniku 2022 nie podlegają szczepieniom p/odrze, śwince, różyczce

Niższa wartość procentowa wykonanych szczepień ochronnych u dzieci z rocznika 2021 wynika z faktu, że tylko dzieci urodzone w pierwszym półroczu mogą być zaszczepione podstawowo przeciwko wybranym jednostkom chorobowym, natomiast dzieci urodzone w drugim półroczu nie osiągną wymaganego wieku do wykonania szczepień ochronnych.

2.2. Niepożądane odczyny poszczepienne

Preparaty szczepionkowe, tak jak każdy preparat stosowany w medycynie mogą powodować objawy niepożądane. Wystąpienie niepożądanych objawów poszczepiennych (NOP) może wynikać z kilku czynników: samego preparatu, niewłaściwego sposobu podania, jak również stanu organizmu w momencie szczepienia oraz jego indywidualnych cech osobniczych. Większość ma łagodny przebieg i ustępuje w ciągu kilku dni. Zazwyczaj nie wymagają one interwencji lekarza i szczególnego leczenia. Poważne działania niepożądane po szczepieniach występują sporadycznie. Ponadto w przypadku wszystkich obecnie stosowanych szczepionek ryzyko wystąpienia poważnego NOP jest wielokrotnie mniejsze niż ryzyko i konsekwencje wynikające z zachorowania na chorobę zakaźną, przed którą chroni szczepienie.

W roku 2022 do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Przemyślu zgłoszono 1 przypadek NOP z terenu miasta Przemyśl, zakwalifikowany jako łagodny. W 2022r. nie zgłoszono żadnych Niepożądanych Odczynów Poszczepiennych po podaniu szczepionki przeciw COVID-19 z terenu miasta Przemyśl.

2.3. Transport preparatów szczepionkowych, dystrybucja, zachowanie łańcucha chłodniczego.

O skuteczności szczepienia decydują między innymi prawidłowe warunki transportu szczepionek i ich przechowywania. Ważne jest zapewnienie stałej temperatury w przedziale od +2°C do +8°C. Duże znaczenie dla prawidłowego przechowywania szczepionek ma także stan techniczny chłodni przeznaczonych do składowania szczepionek. Urządzenia chłodnicze na terenie miasta wyposażone są w termometry oraz urządzenia zapewniające całodobowy bieżący monitoring temperatury z funkcją powiadomienia SMS w przypadku przekroczenia w/w progu bądź utraty zasilania.

W nadzorowanych 15 podmiotach zlokalizowanych na terenie miasta Przemyśl, realizujących szczepienia ochronne u dzieci, młodzieży i osób dorosłych przeprowadzono łącznie **15** kontroli planowanych oraz **4** dodatkowe kontrole akcyjne na polecenie Głównego Inspektora Sanitarnego. W **2** placówkach wystawiono **2** decyzje o ustaleniu opłaty za czynności wykonane przez PPIS w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami bądź wydanymi zaleceniami. W pozostałych punktach szczepień zostały wpisane uwagi i wnioski. W uwagach i wnioskach zalecono wykonanie zaplanowanych szczepień w poszczególnych rocznikach zgodnie z PSO, a także planem szczepień na dany rok.

2.4. Egzekucja szczepień

W ramach nadzoru nad szczepieniami prowadzone są również postępowania administracyjne wobec rodziców/opiekunów prawnych uchylających się od obowiązku poddania dzieci szczepieniom ochronnym. W roku 2022 punkty szczepień znajdujące się na terenie miasta Przemyśl zgłosiły **35** przypadków uchylania się od obowiązkowych szczepień ochronnych. Wszystkie zgłoszone osoby uchylające się od obowiązkowych szczepień ochronnych zostały poinformowane o korzyściach wynikających ze szczepień oraz o skutkach zdrowotnych i prawnych przy uchylaniu się od tego obowiązku. Każdorazowo prowadzone były tzw. „działania miękkie”, polegające na wezwaniu do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Przemyślu uchylających się rodziców/opiekunów prawnych, korespondencji z rodzicami w celu zwiększenia ich świadomości na temat szczepień.

W 2022 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przemyślu wystosował **34** wezwania do stawiennictwa w PSSE w Przemyślu, przeprowadzono **8** rozmów, wystosowano **38** wezwań do stawiennictwa w punkcie szczepień celem poddania dziecka obowiązkowym szczepieniom ochronnym, wystosowano **12** upomnień zawierających wezwania do wykonania obowiązku szczepień z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę egzekucji administracyjnej, wystosowano **12** wniosków o wszczęcie egzekucji administracyjnej oraz wystawiono **12** tytułów wykonawczych.

III. ZAPOBIEGANIE ORAZ ZWALCZANIE ZAKAŻEŃ I CHOROÓB ZAKAŻNYCH

3.1. Wirusowe zapalenie wątroby typu B (WZW B) i wirusowe zapalenie wątroby typu C (WZW C).

W 2022 r. zanotowano **3** przypadki zachorowania na przewlekłe Wirusowe Zapalenie Wątroby typu B i **1** przypadek zachorowania na przewlekłe Wirusowe Zapalenie Wątroby typu C. Chorowały osoby dorosłe, były leczone ambulatoryjnie. Jak wynika z przeprowadzonych dochodzeń epidemiologicznych do zakażenia wirusami HBV i HCV mogło dojść wskutek zabiegów medycznych z przerwaniem ciągłości tkanek w tym zabiegów stomatologicznych, zabiegów kosmetycznych.

3.2. HIV, AIDS

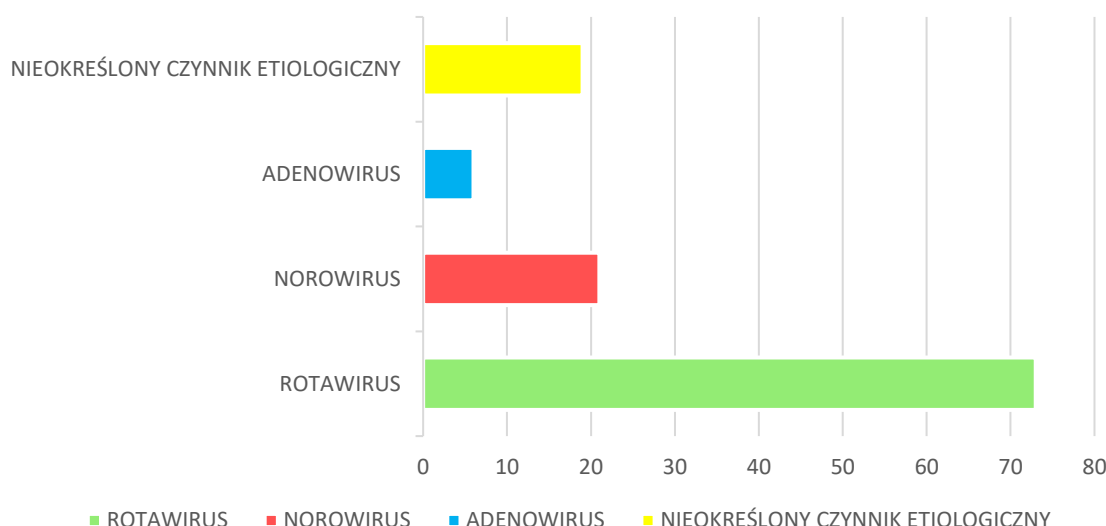
Zanotowano **4** nowo wykryte zakażenia wirusem HIV u mężczyzn mieszkających na terenie miasta Przemyśla, 1 osoba była hospitalizowana. Nie zanotowano zachorowania na AIDS.

3.3. Wirusowe zakażenia jelitowe- rotawirusy, adenowirusy, norowirusy.

Na wirusowe zakażenia jelitowe w 2022 r. zachorowało **119** osób, w tym **29** dzieci do lat 2. W większości były to osoby hospitalizowane. W 2022 r. zanotowano **73** przypadki zakażeń wywołanych przez rotawirusy, 21 przypadków zakażenia wywołanego przez norowirusy oraz 6 przypadków zakażenia wywołanych przez adenowirusy oraz 19 przypadków zakażenia jelit gdzie nie określono czynnika chorobotwórczego.

Tabela 2. Wirusowe zakażenia jelitowe według czynnika etiologicznego

Rok 2022	ROTAWIRUS	NOROWIRUS	ADENOWIRUS	NIEOKREŚLONY CZYNNIK ETIOLOGICZNY
LICZBA ZACHOROWAŃ	73	21	6	19



Wykres 4. Wirusowe zakażenia jelitowe według czynnika etiologicznego.

3.4. Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe

Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wystąpiło u **25** osób, w tym **6** dzieci do lat 2. Testy laboratoryjne wykonane u osób chorych potwierdziły obecność bakterii campylobacter jejuni/coli lub clostridium difficile. Wszystkie osoby były hospitalizowane.

3.5. Salmonelloza

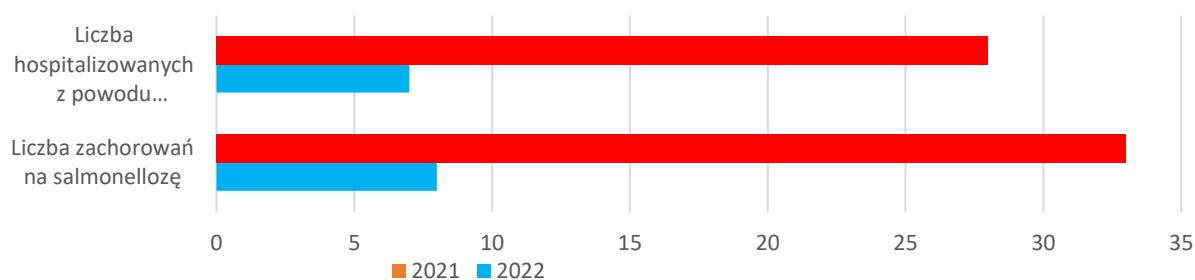
Na zatrucie pokarmowe wywołane przez pałeczki Salmonella zachorowało łącznie **8** osób, z których **7** było hospitalizowanych. Jest to spadek zachorowań w porównaniu do roku 2021, w którym zanotowano 33 przypadki zachorowań. W 2022 roku w badaniach laboratoryjnych pobranych od **8** osób chorych wyhodowano pałeczki Salmonella enteritidis.

1 przypadek zatrucia pokarmowego spowodowanY Salmonellą stwierdzono u uchodźcy z Ukrainy.

Na terenie miasta nie zanotowano ogniska zbiorowego zatrucia pokarmowego spowodowanego Salmonellą. Zarejestrowano 1 przyp. posocznicy wywołanej przez Salmonellę enteritidis, gdzie u pacjenta wyizolowano bakterię w posiewie krwi.

Tabela 3. Liczba zachorowań i hospitalizacji z powodu salmonellozy porównawczo w latach 2021 i 2022 dla miasta Przemyśla

Rok	Liczba zachorowań na salmonellozę	Liczba hospitalizowanych z powodu salmonellozy
2021	33	28
2022	8	7



Wykres 5. Liczba osób hospitalizowanych w stosunku do liczby zachorowań na salmonellozę na terenie miasta Przemyśla

3.6. WZWA

Nie zanotowano zachorowań w 2022 roku.

3.7. Listerioza i zatrucie jadem kielbasianym

Nie zanotowano zachorowań.

3.8. Odra, różyczka poliomyelitis .

Na terenie Przemyśla nie zanotowano zachorowań na odrę i różyczkę. Zgłoszono 1 przypadek podejrzenia zachorowania na poliomyelitis u dziecka - uchodźcy z Ukrainy. Dziecko przyjechało do Polski w kwietniu 2022 r. z objawami niedowładu kończyn, który wystąpił w trakcie pobytu na Ukrainie, nie było szczepione. Chłopiec był hospitalizowany w Klinice Neurologii Dziecięcej w Rzeszowie, gdzie pobrano materiał do badań w kierunku polio. Badania wykonane w NIZP-PZH w Warszawie wykluczyły obecność wirusa polio.

3.9. Borelioza

W roku 2022 odnotowano 11 przypadków zachorowań, jest to taka sama ilość zachorowań na Boreliozę z Lyme jak w roku 2021. Przeważająca liczba chorych to osoby z grupy ryzyka: działkowcy, rolnicy, leśnicy, osoby pracujące w lasach. Wśród zgłoszonych przypadków dominowała postać skórna boreliozy, której głównym objawem chorobowym był rumień wędrujący - 8 przypadków. Kolejne 3 przypadki zachorowań to postać stawowa boreliozy charakteryzująca się nawracającym zapaleniem, obrzękiem i bólami stawów. Rozpoznanie tej postaci potwierdzone jest badaniami laboratoryjnymi wykonanymi u chorego. Nie odnotowano innych postaci boreliozy z Lyme.

3.10. Gruźlica

Gruźlica jest chorobą bakteryjną wywołaną przez bakterie tlenowe – Mycobacterium Tuberculosis. Jest chorobą wielonarządową atakuje wszystkie narządy organizmu jednak w ponad 90% przypadków dotyczy płuc, zaś w 10% przypadkach rozwija się jako gruźlica innych narządów (opłucnej, węzłów chłonnych, układu moczowo – płciowego i układu kostno-stawowego). Choroba najczęściej przenosi się drogą kropelkową, źródłem zakażenia są przede wszystkim chorzy, którzy wydalają prątki podczas kaszlu, kichania a nawet śmiechu czy mówienia. W roku 2022 na terenie miasta Przemyśla zarejestrowano 8 zachorowań na gruźlicę, jest to o 1 zachorowanie więcej niż w 2021r. Potwierdzone przypadki odnotowano u 2 mężczyzn i 2 kobiet, pozostałe przypadki to gruźlica pozapłucna lub w okresie diagnostyki. Zgłoszono 1 zachorowanie na gruźlicę pozapłucną u dziecka oraz zgon z powodu gruźlicy bakteriologicznie i histopatologicznie ujemnej.

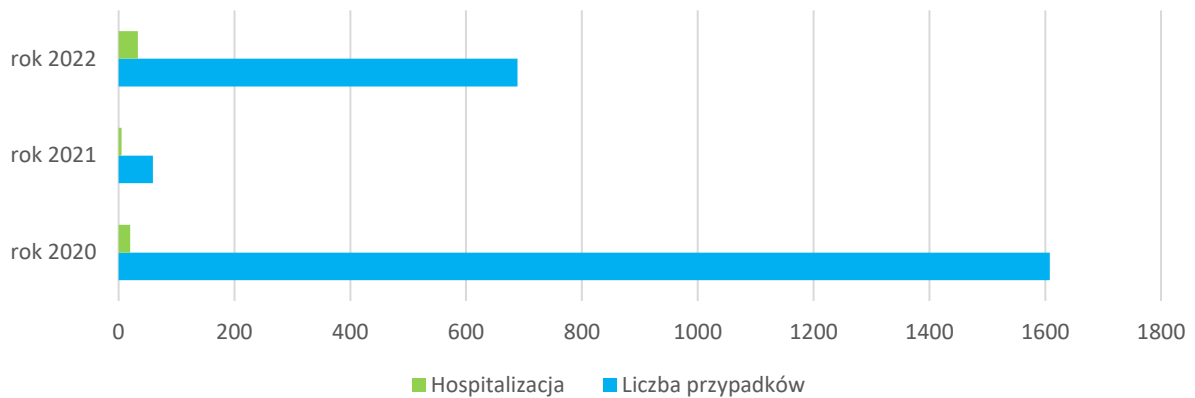
3.11. Grypa

Grypa to ostre zakażenie górnych dróg oddechowych, wywołane przez wirusy grypy. W Polsce nadzór epidemiologiczny nad grypą prowadzony jest w ciągu całego roku, ze szczególnym wzmożeniem w okresie zwiększonej liczby zachorowań, który przypada zwykle na okres pomiędzy październikiem a marcem następnego roku. W 2022 r. zarejestrowano **689** zachorowań na grypę, a zapadalność wyniosła 1173,4 na 100 tys. ludności. W porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano **wzrost zachorowań o 23 %**, najwięcej osób zachorowało w wieku od 15 do 64 lat. Zakażenia wirusem grypy potwierdzono badaniami laboratoryjnymi: u **5** osób, w badanych próbkach potwierdzono materiał genetyczny wirusa **grypy A**, u **3** osób wirusa **grypy AH1**, a u **13** osób potwierdzono materiał genetyczny wirusów grypy **AH3**.

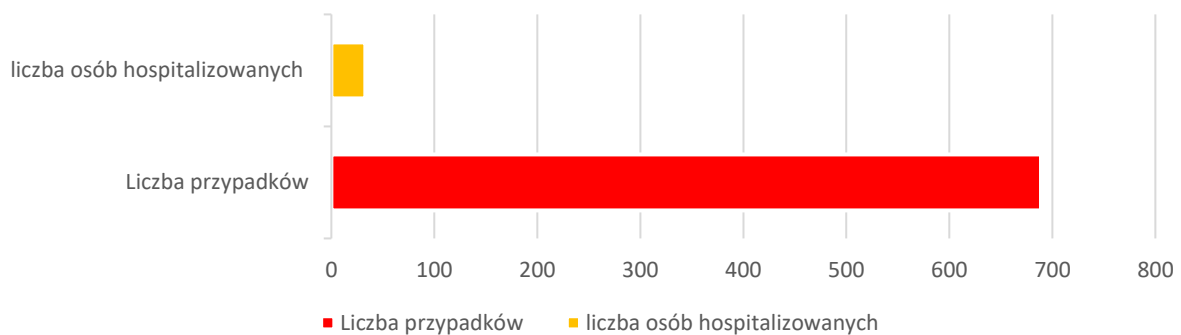
Należy pamiętać, iż w zapobieganiu zachorowaniom na grypę kluczową rolę odgrywają coroczne szczepienia ochronne przeciw grypie. W 2022 roku zaszczepiło się **2137** osób, z tego wynika, że odsetek osób szczepiących się przeciwko grypie utrzymuje się na bardzo niskim poziomie tj. 3,6% populacji. Najliczniej szczepiącą się przeciw grypie osoby powyżej 65 roku życia.

Tabela 4. Liczba zachorowań i podejrzeń zachorowań, zapadalność na grypę oraz liczba osób skierowanych do szpitala w latach 2020 – 2022.

Rok	Liczba przypadków	Zapadalność	Hospitalizacja
2020	1608	2649,6	20
2021	59	935,1	5
2022	689	1173,4	33



Wykres 6. Zachorowalność i hospitalizacje z powodu grypy w latach 2020 – 2022.



Wykres 7. Liczba osób hospitalizowanych w stosunku do liczby zachorowań w 2022

IV. STAN SANITARNY PODMIOTÓW PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ

Działalność organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej skupiona była na realizacji działań w zakresie zwalczania chorób zakaźnych, oraz kontrolach podmiotów wykonujących działalność leczniczą. W roku 2022 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny sprawował nadzór nad warunkami higieniczno-sanitarnymi, jakie powinny spełniać pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne w 421 podmiotach leczniczych, 310 obiektach na terenie miasta, w tym w 7 placówkach lecznictwa zamkniętego i 111 na terenie powiatu przemyskiego, w tym w 2 placówkach lecznictwa zamkniętego.

Celem prowadzonych działań była ochrona zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Na ocenę warunków higieniczno-sanitarnych placówek wpływały:

- stwierdzony stan techniczny pomieszczeń i urządzeń,
- warunki zaopatrzenia w wodę, stan instalacji i urządzeń wodociągowych,
- sposób prowadzenia gospodarki odpadami medycznymi i komunalnymi,
- postępowanie z czystą i brudną bielizną,
- postępowanie ze zwłokami osób zmarłych w placówkach całodobowego udzielania świadczeń zdrowotnych.

V. DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZA REALIZOWANA PRZEZ PODMIOTY LECZNICZE UDZIELAJĄCYCH CAŁODOBOWYCH I STACJONARNYCH ŚWIADCZEŃ ZDROWOTNYCH

Wśród placówek lecznictwa zamkniętego na terenie miasta Przemyśl w roku 2022 skontrolowano:

- Wojewódzki Szpital im. Św. O.Pio w Przemyślu,
- Wojewódzki Szpital im. Św. O.Pio w Przemyślu – Oddział Obserwacyjno-Zakaźny,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Diaverum” w Przemyślu,
- IRK Salus 2 Sp. z o.o. „Santa Rita” w Przemyślu,
- Zakład Opiekuńczo – Leczniczy w Przemyślu, ul. Jasińskiego

Zakres kontroli obejmował przestrzeganie wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą, odpowiednio do zakresu udzielanych świadczeń zdrowotnych, kontrolę realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych, kontrolę przestrzegania przepisów dotyczących monitorowania zakażeń szpitalnych i czynników alarmowych, kontrolę postępowania z odpadami komunalnymi, bielizną szpitalną, gospodarką wodno-ściekową. Dokonano również oceny systemu Kontroli Zakażeń Szpitalnych i oceny obowiązujących procedur, zwłaszcza

związanych z zapobieganiem rozprzestrzenianiem się zakażeń wywołanych wirusem SARS-CoV-2.

W celu zapobiegania rozprzestrzenianiu się zakażeń SARS-CoV-2, przez podmioty lecznicze w roku 2022 podjęto następujące działania:

- przed przyjęciem do szpitala testowani byli pacjenci z podejrzeniem zakażenia SARS-CoV-2 z objawami choroby;
- wszystkie oddziały pracowały na obowiązujących procedurach dotyczących zapobiegania szerzeniu się zakażeń SARS-CoV-2;
- w szpitalu nie było wydzielonych specjalnie oddziałów covidowych, jak również wyznaczonych łóżek w razie podejrzenia lub wystąpienia zakażenia SARS CoV-2 u pacjenta, wydzielane są sale jednoosobowe z dostępem do sanitariatów, lub pacjent korzystał z izolatki z węzłem sanitarnym, albo był transportowany na Oddział Obserwacyjno-Zakaźny w Przemyślu;
- w celu ograniczenia rozprzestrzeniania się wirusa SARS CoV-2, na oddziałach stosowane były przez personel maseczki FFP-2, FFP-3, środki ochrony indywidualnej (rękawiczki, fartuchy, kombinezony), przed wejściem na każdy oddział, na korytarzach, oraz salach chorych zainstalowane były podajniki z środkiem do dezynfekcji rąk;
- personel pracujący miał możliwość wykonywania testów antygenowych w kierunku SARS-CoV-2 w razie wystąpienia objawów chorobowych lub po kontakcie z pacjentem podejrzanym o zakażenie.

W Szpitalu Wojewódzkim w Przemyślu jako Oddział Covidowy funkcjonował głównie Oddział Obserwacyjno-Zakaźny, mieszczący się w odrębnym budynku przy ul. Rogozińskiego 30, w którym zostało przeznaczonych 12 łóżek dla pacjentów z potwierdzonym zakażeniem SARS CoV-2.

Przed przyjęciem do szpitala pacjenci z objawami infekcji byli testowani na SOR-rze w kierunku SARS-CoV-2 i po uzyskaniu wyniku pozytywnego byli transportowani na oddział obserwacyjno-zakaźno - covidowy lub przyjmowani bezpośrednio na oddział gdy posiadali skierowanie od lekarza POZ oraz wynik pozytywny.

Personel pracujący na oddziale covidowym miał możliwość wykonania testów w kierunku SARS-CoV-2 na bieżąco.

Oddział Obserwacyjno-Zakaźny pracował zgodnie z obowiązującymi procedurami dotyczącymi zapobiegania szerzeniu się zakażeń SARS-CoV-2, w celu ograniczenia rozprzestrzeniania się wirusa SARS CoV-2 w oddziale stosowane było pełne zabezpieczenie ochronne przez personel używane są maseczki FFP-2, FFP-3, środki ochrony indywidualnej (rękawiczki, fartuchy, kombinezony, przyłbice ochronne na twarz, czepki, buty ochronne), przed wejściem na oddział, na korytarzach, oraz salach chorych zainstalowane są podajniki ze środkiem do dezynfekcji rąk. Żywność dla pacjentów transportowana jest z Wojewódzkiego Szpitala w Przemyślu i podawana dla pacjentów w gotowych zestawach jednorazowych.

W placówkach lecznictwa zamkniętego wydane zostały ogółem 2 decyzje nakazujące poprawę stanu sanitarno-higienicznego i usunięcie nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli. Dotyczyły one głównie złego stanu sanitarno-higienicznego ścian, sufitów podłóg, w zakresie zapewnienia powierzchni gładkich zmywalnych, umożliwiających mycie i dezynfekcję, stolarki drzwiowej, stolarki okiennej, stanu sanitarno-technicznego mebli (szaf przeznaczonych na bieliznę) oraz łóżek szpitalnych i szafek, właściwego stanu kaloryferów CO, urządzeń sanitarnych i płytek ściennych oraz podłogowych na korytarzach w toaletach i łazienkach dla pacjentów, stwierdzono również brak sprawnej wentylacji.

Ponadto w placówkach lecznictwa zamkniętego w roku 2022 przeprowadzono 10 kontroli sprawdzających wykonania obowiązków decyzji wydanych w roku poprzednim, stwierdzono wykonanie w całości 4 decyzji oraz wydano 6 decyzji o zmianie terminu wykonania obowiązków.

5.1 Odpady medyczne

W skontrolowanych podmiotach segregacja i postępowania z odpadami medycznymi odbywało się zgodnie z opracowaną „Procedurą postępowania z odpadami medycznymi”. Odpady w miejscu ich wytwarzania umieszcza się w workach koloru czerwonego, wytrzymałych, odpornych na działanie wilgoci, usytuowanych na stelażach. Odpady o ostrych końcówkach zbierane są do pojemników sztywnościankowych, umieszczonych w miejscu wytwarzania odpadów. Transport odpadów z miejsca wytwarzania do miejsca magazynowania odbywa się środkami transportu przeznaczonymi wyłącznie do tego celu. Odpady przechowywane są w magazynach odpadów medycznych do czasu odbioru odpadów zgodnie

z posiadanymi przez podmioty lecznicze umów na transport i unieszkodliwianie odpadów. Nieprawidłowości w zakresie gospodarki odpadami medycznymi w roku 2022 nie stwierdzono. Firmy odbierające odpady medyczne z podmiotów leczniczych w Przemysłu to Remondis Medison Rzeszów, Małopolską Kolumnę Transportu Sanitarnego w Tarnowie, Mastimo Recykling z Jasła.

5.2. Postępowanie z bielizną szpitalną

Postępowanie z bielizną szpitalną w obiektach stacjonarnej opieki zdrowotnej regulują opracowane i wdrożone procedury szpitalne. W większości pranie bielizny zlecane jest podmiotom zewnętrznym, profesjonalnym pralniom posiadającym barierę higieniczną. Są to Zakład Produkcyjno-Handlowy WODEX Sp. z o.o. w Stalowej Woli, Park Energii Słonecznej CARITAS Archidiecezji Przemyskiej Sp. z o.o. w Przemysłu, Centrum Pralnicze „EKO-STYL” Sp. z o.o. w Leżajsku. Jedynie ZOL w Przemysłu pranie bielizny wykonuje we własnym zakresie w zorganizowanej pralni.

5.3. Wentylacja mechaniczna i klimatyzacja

W Wojewódzkim Szpitalu im. Św. O. Pio w Przemysłu wentylacja mechaniczna i klimatyzacja jest czyszczona i dezynfekowana jeden raz w roku. Klimatyzatory indywidualne są również czyszczone i dezynfekowane raz rocznie przez firmę zewnętrzną.

5.4. Kontrola zakażeń szpitalnych

Wewnętrzny nadzór nad sytuacją epidemiologiczną w szpitalach prowadzą powołane w nich zespoły kontroli zakażeń szpitalnych - Komitet Kontroli Zakażeń Szpitalnych oraz Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych, w skład którego wchodzi: kierownik szpitala oraz wyznaczeni przez niego kierownicy komórek organizacyjnych szpitala, w tym działu diagnostyki laboratoryjnej, centralnej sterylizatorni, apteki szpitalnej, pielęgniarka naczelna, lekarz wykonujący zadania służby medycyny pracy. W szpitalu powołany jest zespół ds. opracowania polityki antybiotykowej, który opracowuje receptariusz szpitalny uwzględniający wytyczne stosowania antybiotyków. Prowadzona jest kontrola wewnętrzna w zakresie poprawności i skuteczności stosowania procedur zapobiegania zakażeniom i szerzeniu się czynników alarmowych, monitorowanie bieżącej sytuacji epidemiologicznej szpitala. Ocenę przeprowadza się na podstawie analizy zużycia preparatów dezynfekcyjnych do rąk, badania środowiskowego po dekontaminacji powierzchni, audytów w oddziałach w zakresie stanu higieniczno-sanitarnego i procedur sprzątnia oraz stosowania procedur przeciwepidemicznych mających

na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu się zakażenia wirusem SARS-CoV-2 i zapewnienia bezpieczeństwa pacjentom i personelowi.

W roku 2022 do Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Przemyślu Zespoły do Spraw Zwalczania Zakażeń Szpitalnych udzielających stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych zgłosiły 4 ogniska epidemiczne o etiologii wirusowej, w których czynnikiem chorobotwórczym był wirus SARS-CoV-2. Ogniska wystąpiły w Wojewódzkim Szpitalu im. Św. Ojca Pio w Przemyślu ul. Monte Cassino 18. W ogniskach epidemicznych zakażeniu uległo ogółem 30 pacjentów, z pośród których stwierdzono 1 zgon oraz 6 zachorowań wśród osób z personelu medycznego co zostało potwierdzone badaniami laboratoryjnymi. W innych podmiotach leczniczych będących pod nadzorem PSSE w Przemyślu udzielających stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych nie zgłoszono ognisk epidemicznych.

Wzrost liczby zakażeń szpitalnych w nadzorowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Przemyślu placówkach zdrowotnych na terenie miasta Przemyśla w roku 2022 spowodowany był trwającą w I kwartale roku epidemią wywołaną wirusem SARS Cov-2.

VI. DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZA REALIZOWANA PRZEZ PODMIOTY LECZNICZE UDZIELAJĄCE AMBULATORYJNYCH ŚWIADCZEŃ ZDROWOTNYCH

W roku 2022 spośród 421 podmiotów leczniczych ujętych w ewidencji skontrolowano 91 obiektów na terenie miasta Przemyśla w tym: 17 NZOZ-ów, 3 ZOL-e, 23 Punkty Szczepień, 45 praktyk zawodowych lekarzy (indywidualne, indywidualne specjalistyczne i grupowe praktyki lekarskie, praktyki pielęgniarskie i inne), 3 laboratoria.

Zakres kontroli nadzorowanych obiektów obejmował przestrzeganie wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą, odpowiednio do zakresu udzielanych świadczeń zdrowotnych, kontrola realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych (w zakresie sterylizacji, dezynfekcji, przestrzegania obowiązujących procedur higienicznych, prowadzenia kontroli wewnętrznej), gospodarka odpadami medycznymi i komunalnymi.

Skontrolowane podmioty świadczące działalność leczniczą zaopatrywane były w wodę głównie z wodociągów sieciowych, pozostających pod stałym nadzorem służb sanitarnych. Zaopatrzenie w ciepłą wodę zapewnione było z miejscowych sieci komunalnych, własnych

kotłowni lub elektrycznych podgrzewaczy. Punkty wodne wyposażone w dozowniki na mydło oraz środek do dezynfekcji rąk, podajniki na ręcznik papierowy. W skontrolowanych obiektach nie stwierdzono nieprawidłowości.

Podmioty lecznicze prowadzące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne posiadają umowy na odbiór odpadów medycznych zawarte z wyspecjalizowanymi firmami posiadającymi stosowne zezwolenia na transport i unieszkodliwianie odpadów. Odpady medyczne magazynowane są w przeznaczonych do tego celu przenośnych urządzeniach chłodniczych. Segregacja odpadów odbywa się w miejscu wytwarzania do oznakowanych pojemników lub worków. W 7 podmiotach stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły min. zapewnieniu prawidłowego sposobu gromadzenia i przechowywania odpadów medycznych w miejscu wytwarzania, braku daty rozpoczęcia użytkowania pojemnika, brak termometru w lodówce, uaktualnieniu procedury postępowania z odpadami.

Zakłady opieki zdrowotnej lecznictwa otwartego posiadały w większości opracowane procedury postępowania w obszarze zapobiegania szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych m.in. dotyczące dezynfekcji i sterylizacji sprzętu i powierzchni, postępowania z czystą i brudną bielizną, postępowania z odpadami medycznymi. W każdym zakładzie opieki zdrowotnej lecznictwa otwartego bielizna czysta i brudna przechowywana była w wydzielonych miejscach z rozdzieleniem na bieliznę czystą i brudną. Podczas kontroli stwierdzone nieprawidłowości w 5 podmiotach dotyczyły: uaktualnienia procedur higienicznych (w zakresie: stosowanych środków dezynfekcyjnych, nazwy podmiotu, daty zatwierdzenia procedury, osoby odpowiedzialnej za opracowanie, wdrożenie i nadzór nad procedurami).

W obiektach, w których prowadzone są zabiegi sterylizacyjne prowadzona była bieżąca kontrola skuteczności procesów sterylizacyjnych. Warunki mycia i dezynfekcji, przechowywania sprzętu wielokrotnego użytku oceniono pozytywnie, sprzęt i materiały po sterylizacji posiadały aktualny termin ważności i przechowywane były w wyznaczonych do tego celu szufladach lub szafach. Roztwory robocze przygotowywane były na bieżąco przez personel, przetrzymywane w pojemnikach zaopatrzonych w sito pod przykryciem. Podczas kontroli stwierdzono właściwy dobór środków dezynfekcyjnych, stężenia oraz sposobu dezynfekcji. Kontrola procesu sterylizacji prowadzona była w formie dokumentacji cyklu, która zawierała wynik procesu sterylizacji (wskaźnik chemiczny i biologiczny). Podmioty wykonywały kontrole skuteczności procesu sterylizacji z zastosowaniem wskaźników biologicznych z częstotliwością raz w miesiącu. Stwierdzone naruszenia dotyczyły min: braku

aktualnego przeglądu oraz paszportu technicznego sterylizatora, nieprawidłowego doboru testów kontroli chemicznej do parametrów programu sterylizacji, braku regularnej udokumentowanej kontroli biologicznej procesów sterylizacji.

Stan sanitarny i porządkowy obiektów tej kategorii w zdecydowanej większości był dobry. Utrzymanie porządku w podmiotach prowadzone jest przez przeszkolonych pracowników lub osoby sprzątające zatrudnione przez podmioty lecznicze lub firmy świadczące usługi w zakresie sprzątania i dezynfekcji. Podczas przeprowadzanych kontroli stwierdzone zaniedbania dotyczyły: złego stanu sanitarno-technicznego ścian w pomieszczeniu porządkowym, braku powierzchni gładkiej kozetki w gabinecie zabiegowym umożliwiającej mycie i dezynfekcję oraz braku dozownika ze środkiem dezynfekcyjnym na stanowisku mycia rąk w gabinecie lekarskim. Wszystkie stwierdzone nieprawidłowości ujęte zostały w decyzjach administracyjnych i zaleceniach. Wyżej wymienione obowiązki w większości zostały zrealizowane i ocenione podczas kontroli sprawdzających.

VII. MONITOROWANIE JAKOŚCI WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA PRZEZ LUDZI

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przemyślu sprawuje nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na podstawie krajowych aktów prawnych o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz na podstawie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków. Jakość wody przeznaczonej do spożycia powinna odpowiadać wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 11 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Producenci wody prowadzili badania jakości wody na podstawie uzgodnionych z organami Państwowej Inspekcji Sanitarnej harmonogramów pobierania próbek wody. Sprawozdania z powyższych badań były na bieżąco przekazywane tutaj. Inspektorowi, który weryfikował terminowość ich przekazywania oraz analizował wyniki badań i określał przydatność wody do spożycia.

7.1. Ocena jakości wody dostarczanej przez wodociągi

Głównym dostawcą wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie miasta Przemyśla jest wodociąg Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Przemyślu. W 2022r. pobrano do analizy laboratoryjnej **21** próbek wody w ramach nadzoru sanitarnego oraz **36** z

kontroli wewnętrznej przedsiębiorstwa. Woda odpowiadała wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 11 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Każdorazowo po stwierdzeniu, że jakość wody uległa zmianie i odbiega od norm krajowych, opracowuje się komunikaty o jakości wody i zasadach jej użytkowania. Komunikaty rozpowszechniane są przez Prezydenta Miasta Przemysła oraz umieszczane na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Przemysłu.

Przedsiębiorstwo wodociągowe opracowało procedury postępowania na wypadek pogorszenia się jakości wody i informowania mieszkańców oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Przemysłu. Każda awaria sieci wodociągowej, powodująca przerwę w dostawie wody zgłaszana była do PPIS w Przemysłu. W roku sprawozdawczym łącznie odebrano 7 zgłoszeń przerw w dostawie wody z wodociągu Przemysł. Przerwy te nie wpłynęły na pogorszenie jakości wody.

Tabela 5. Struktura wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę na terenie miasta

Produkcja wody [m ³ / d]	Liczba urządzeń dostarczających wodę		Liczba ludności zaopatrywanej w wodę [tys.]	
	łącznie	Odpowiadającą wymaganiom	łącznie	Odpowiadającą wymaganiom
1001-10000	1	1	80	80

W ewidencji na terenie miasta Przemysła w 2022 r. znajdowało się **27** studni publicznych.

W 2022 r. zaplanowano do kontroli 5 studni publicznych. Pobrano wodę w kierunku parametrów mikrobiologicznych tylko w 1 studni. Pozostałe studnie były suche. Woda odpowiadała wymogom z zakresu mikrobiologii zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 11 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

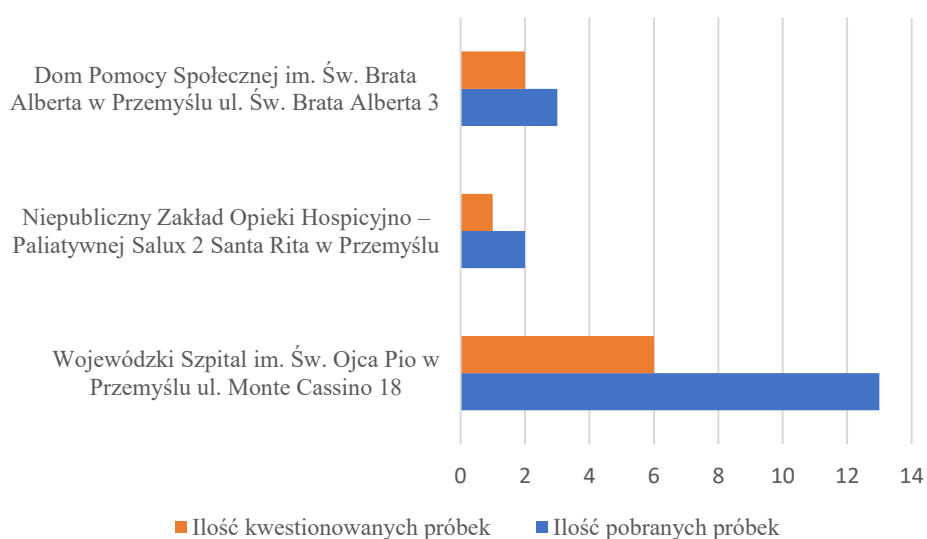
W związku z zagrożeniami, jakie niesie za sobą występowanie bakterii z rodzaju *Legionella* w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi, rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 11 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294 z późn. zm.) określiło grupę podmiotów, które powinny odpowiadać w/w przepisom.

Badania ciepłej wody w kierunku występowania bakterii z rodzaju *Legionella* sp. wykonywane są w podmiotach prowadzących działalność leczniczą stacjonarne i całodobowo oraz na zlecenie w budynkach mieszkalnych oraz użyteczności publicznej w których, w trakcie ich użytkowania wody wytwarzany jest aerozol wodno-powietrzny.

W 2022 r. pobrano do badań laboratoryjnych **13** próbek wody z instalacji ciepłej wody Wojewódzkiego Szpitala w Przemyślu ul. Monte Cassino 18, **2** próbki z Zakładu Opiekuńczo – Leczniczego ul. Jasińskiego 15 w Przemyślu, **2** próbki z Niepublicznego Zakładu Opieki Hospicyjno – Paliatywnej „Santa Rita” w Przemyślu i **3** próbki w Domu Pomocy Społecznej im. Św. Brata Alberta w Przemyślu.

Z uwagi na wysokie skażenie instalacji ciepłej wody prowadzono postępowanie mające na celu doprowadzenie jakości wody zgodnej z przepisami w: Wojewódzkim Szpitalu im. Św. Ojca Pio w Przemyślu ul. Monte Cassino 18, Niepublicznym Zakładzie Opieki Hospicyjno – Paliatywnej Salux 2 Santa Rita w Przemyślu ul. Rogozińskiego 30 oraz w Domu Pomocy Społecznej im. Św. Brata Alberta w Przemyślu ul. Św. Brata Alberta 3.

Wydano decyzje na poprawę jakości wody z instalacji ciepłej wody oraz decyzje o opłacie. Na koniec okresu sprawozdawczego wszystkie próby odpowiadały wymogom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 11 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294 z późn. zm.)



Wykres 8. Ilość pobranych i zakwestionowanych prób w obiektach użyteczności publicznej

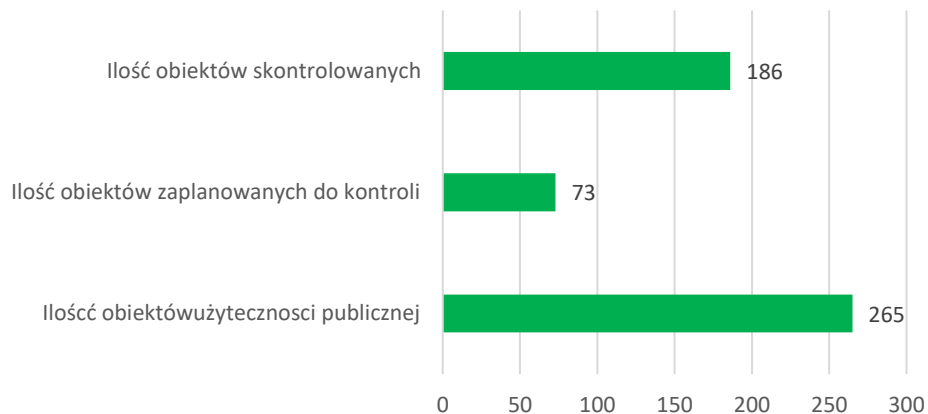
7.2. Pływalnie

Na terenie Miasta Przemysła funkcjonują **2** pływalnie: Kryta pływalnia Przemyskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji i Kryta pływalnia w Hotelu Gloria.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego użytkownikom pływalni poprzez prawidłową jakość wody właściciel obiektu zobowiązany jest do prowadzenia kontroli wewnętrznej na podstawie wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (t.j. Dz. U. z 2022r. poz. 1230). Badania jakości wody w ramach kontroli wewnętrznej prowadzone były zgodnie z zatwierdzonym harmonogramem. Do badania pobrano w Krytej pływalni Przemyskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji. w ramach kontroli wewnętrznej **39** próbek wody, z nadzoru sanitarnego **3** próbki, zakwestionowano **2** próbki wody w związku z przekroczeniem parametru fizykochemicznego (chloroform) w wodzie basenowej. W krytej pływalni w Hotelu Gloria do badania pobrano w ramach kontroli wewnętrznej **43** próbki wody, z nadzoru sanitarnego **3** próbki. W związku z przekroczeniem parametru fizykochemicznego (chloroform) w wodzie basenowej zakwestionowano **4** próbki wody. Działania naprawcze przeprowadzone przez właścicieli pływalni doprowadziły do poprawy jakości wody. Na koniec 2022r wydano roczne oceny jakości wody w/w krytych pływalniach zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach.

7.3. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej

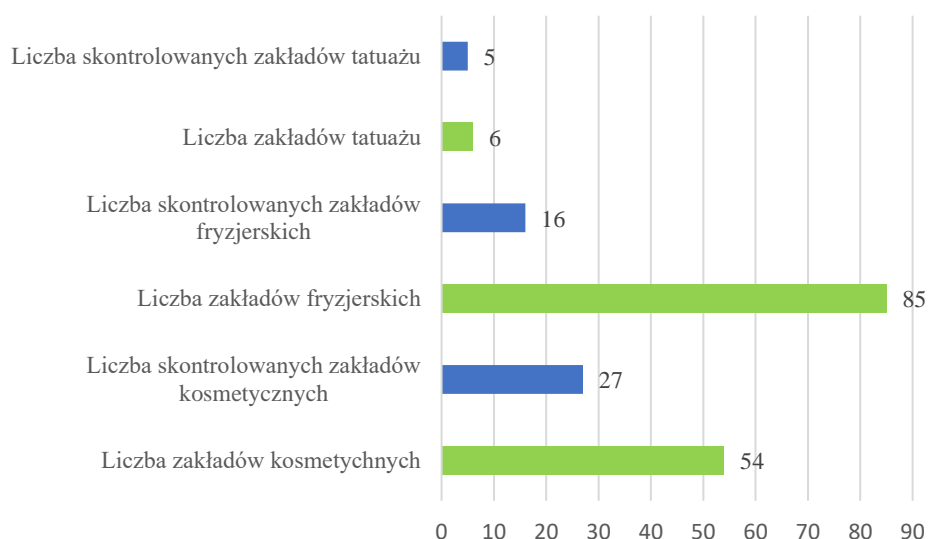
W ewidencji PSSE w Przemysłu znajdowało się **265** obiektów użyteczności publicznej. Na zaplanowanych **73** kontroli obiektów komunalnych, skontrolowano **186** (kontrole zaplanowane i pozaplanowe). Pobrano w ramach nadzoru sanitarnego **57** próbki wody, które nie uległy zakwestionowaniu.



Wykres 9. Liczba obiektów użyteczności publicznej zaplanowanych i skontrolowanych

7.4. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej oraz świadczące łącznie powyższe usługi

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Przemyślu na terenie miasta Przemyśla znajduje się: **85** zakładów fryzjerskich, **54** zakładów kosmetycznych, **6** zakładów tatuażu i **2** zakładów fryzjersko – kosmetycznych. Skontrolowano z w/w **69** zakładów. Ze względu na niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny i nieprzestrzeganie procedur w tym zakresie ukarano 1 osobę mandatem karnym. Celem poprawy istniejącego stanu wydano 4 decyzje administracyjne oraz 4 decyzje o opłacie.



Wykres 10. Liczba zakładów fryzjerskich, kosmetycznych i tatuażu na terenie Miasta Przemyśla

7.5. Obiekty hotelarskie – hotele, motele, pensjonaty, kempingi, domy wycieczkowe, schroniska młodzieżowe, pensjonaty, pola biwakowe i inne obiekty w których świadczone są usługi hotelarskie.

Na terenie miasta Przemyśla pod nadzorem tut. Inspektora Sanitarnego znajduje się: **13** hoteli, **1** dom wycieczkowy, **1** schronisko młodzieżowe, **2** pensjonaty, **3** inne obiekty w których świadczone są usługi hotelarskie. Przeprowadzono **14** kontroli w hotelach i pensjonatach. Podstawowymi elementami uwzględnianymi podczas kontroli sanitarnych były gospodarka wodno-ściekowa, postępowanie z odpadami komunalnymi, stan sanitarno-techniczny obiektu, postępowanie z bielizną czystą i brudną. Ze względu na niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny i nieprzestrzeganie procedur w tym zakresie ukarano 1 osobę mandatem karnym. Celem poprawy istniejącego stanu wydano 1 decyzje administracyjną oraz 1 decyzję o opłacie.

7.6. Domy pomocy społecznej, placówki zapewniające całodobową opiekę, noclegownie i domy dla bezdomnych, inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej.

Pod nadzorem tut. Inspektora Sanitarnego w mieście Przemyślu znajduje się: **2** Domy Pomocy Społecznej, **1** ośrodek i areszt dla cudzoziemców, **1** noclegownia dla bezdomnych, **2** Hospicja. Przeprowadzono 2 kontrole, w jednym obiekcie stwierdzono zły stan sanitarno – techniczny. Wydano decyzje administracyjną oraz decyzję o opłacie.

Zakres kontroli obejmował ocenę stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń, postępowanie z odpadami medycznymi, postępowanie z bielizną pościelową, przestrzeganie zakazu palenia tytoniu.

7.7. Dworce autobusowe, dworce i stacje kolejowe, środki transportu

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Przemyślu na terenie miasta Przemyśla znajduje się: **1** dworzec autobusowy, **1** dworzec kolejowy Przemyśl Główny, **1** stacja PKP Przemyśl – Zasanie. Obiekty w tej grupie zostały ocenione pozytywnie.

W okresie sprawozdawczym skontrolowano również **26** autobusów MZK, **3** autokary turystyczne z biura podróży Albatros. Wszystkie autokary dalekobieżne z sanitariatami posiadały zbiorniki magazynujące wodę. Sanitariaty były sprawne, czyste, dezynfekowane. Zbiorniki bezodpływowe opróżniano na wyznaczonych stacjach paliw. Stan sanitarny pojazdów oceniono jako bardzo dobry.

W ramach kontroli sanitarnej składów pociągów pasażerskich skontrolowano **17** wagonów w pociągach pasażerskich. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Kontroli sanitarnej zostały poddane **3** środki do przewozu chorych. Nieprawidłowości nie stwierdzono. Prowadzone są zapisy z czynności mycia i dezynfekcji pojazdów. Postępowanie z odpadami medycznymi zgodnie z opracowaną procedurą prawidłowe. Skontrolowano również **16** środków transportu do przewozu zwłok i szczątków ludzkich należących do zakładów pogrzebowych w Przemyślu. Stan sanitarno - higieniczny pojazdów nie budził zastrzeżeń.

7.8. Tereny rekreacyjne.

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Przemyślu znajduje się **37** obiektów a są to : Park miejski w Przemyślu, Stok Narciarski w Przemyślu, Wodny Plac Zabaw ul. Sanocka w Przemyślu oraz place zabaw dla dzieci z piaskownicami. Skontrolowano **12** obiektów. Stan sanitarno-porządkowy nie budził zastrzeżeń.

7.9. Cmentarze i domy pogrzebowe.

W ewidencji znajdują się **4** cmentarze komunalne. Przeprowadzono **4** kontrole, które dotyczyły głównie utrzymania czystości i porządku na terenie cmentarzy. Stan sanitarno-porządkowy oceniono jako dobry, nie stwierdzono niewłaściwego postępowania z odpadami komunalnymi.

Znajdujące się w ewidencji **2** domy przedpogrzebowe zostały skontrolowane. Domy przedpogrzebowe spełniają wszystkie wymogi sanitarno - higieniczne niezbędne do świadczenia usług w tym zakresie.

7.10. Zakłady karne i areszty śledcze.

W ewidencji znajdują się **2** obiekty tj: Zakład Karny zlokalizowany przy ul. Rokitniańskiej 1 w Przemyślu oraz Strzeżony Ośrodek i Areszt dla Cudzoziemców przy ul. Mickiewicza 24 w Przemyślu. Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

7.11. Inne obiekty użyteczności publicznej.

Pod nadzorem tut. Inspektora Sanitarnego w mieście Przemyślu znajduje się: **8** ustępów ogólnodostępnych. W roku 2022r skontrolowano **5** obiektów. Kontrole nie wykazały

nieprawidłowości. Wszystkie ustępy podłączone są do bieżącej wody oraz posiadają stałą obsługę. Obiekty są całoroczne.

Ponadto kontrolą objęto toalety przy stacjach paliw. W ewidencji znajduje się 8 obiektów, skontrolowano 7. Stan sanitarno-higieniczny nie budził zastrzeżeń.

VIII. NADZUR NAD BEZPIECZEŃSTWEM ŻYWNOSCI I ŻYWIENIA

Oddział Higieny Żywności, Żywienia Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Przemysłu sprawuje bieżący nadzór sanitarny:

- w zakładach produkujących żywność,
- w obiektach obrotu środkami spożywczymi,
- w zakładach żywienia zbiorowego,
- w zakładach produkcji i obrotu przedmiotami użytku, materiałami i wyrobami przeznaczonych do kontaktu z żywnością, kosmetykami oraz innymi wyrobami mogącymi mieć wpływ na zdrowie ludzi.

W 2022 r. w ewidencji PPIS w Przemysłu wg rejestru zakładów na terenie miasta Przemysłu znajdowały się 851 obiekty żywności, żywienia oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością:

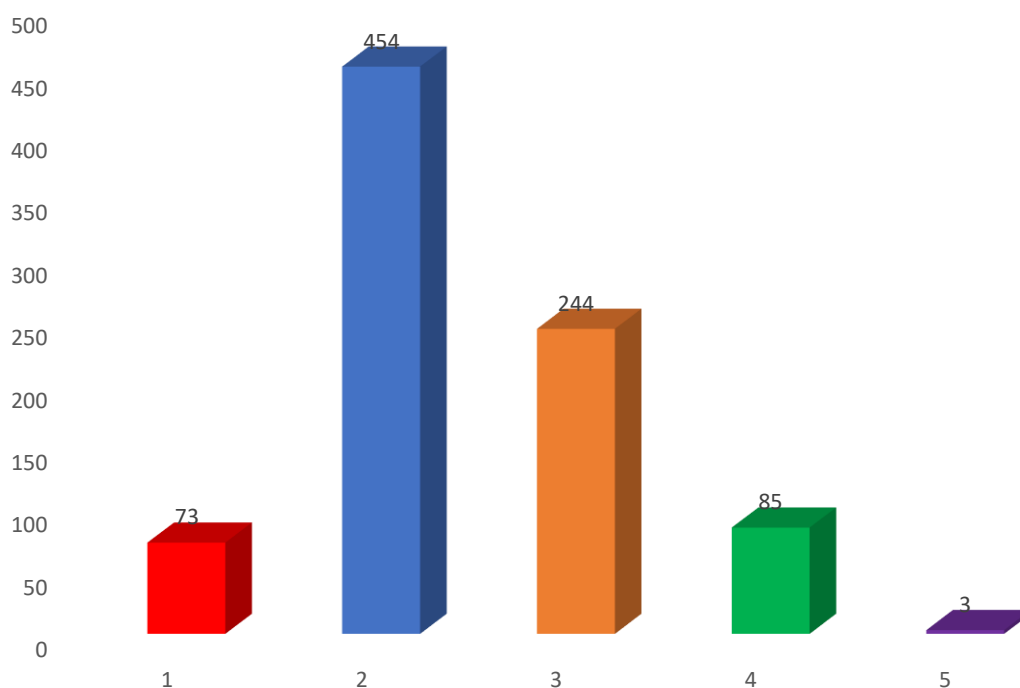
- 73 – zakłady produkcji żywności, w tym. m.in. 4 piekarni, 9 ciastkarni, 18 producentów pierwotnych, RHD, dostawców bezpośrednich,
- 454 – obiektów obrotu żywnością, w tym. m.in. 1213 sklepy spożywcze, 103 kioski spożywcze, 52 środków transportu żywności,
- 244 zakładów żywienia zbiorowego typu otwartego, w tym m.in. 148 zakładów małej gastronomii,
- 85 – zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego, w tym m.in. 2 bloki żywienia w szpitalach, 4 stołówek w żłobkach i domach małego dziecka, 18 stołówek szkolnych, 27 stołówek w przedszkolach, 4 zakłady usług cateringowych oraz 12 innych zakładów żywienia,
- 3 – wytwórnie oraz miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

W roku sprawozdawczym 2022 pracownicy Oddziału Higieny Żywności i Żywienia:

- przeprowadzili 545 kontrole sanitarne, w tym 90 kontrole interwencyjne,

- wydali 33 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie stwierdzonych uchybień, w tym 2 decyzje w sprawie unieruchomienia/przerwania działalności całego lub części zakładu,

- nałożyli 32 mandatów karnych, na łączną kwotę 8050 zł.



Wykres 11. Podział obiektów wg. rejestru zakładów

1. zakłady produkcji żywności
2. obiekty obrotu żywnością (sklepy, markety, kioski)
3. zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego
4. zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego
5. wytwórnie oraz miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

8.1. Ogólna ocena stanu sanitarnego nadzorowanych obiektów.

Stan sanitarny nadzorowanych obiektów oceniany jest zgodnie z jednolitymi procedurami urzędowej kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, uwzględniając przepisy w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych, w tym prawa żywnościowego. Kontrole prowadzone były na podstawie analizy ryzyka zagrożeń dla zdrowia i życia ludzi.

Przy ocenie warunków sanitarnych kontrolowanych zakładów brano pod uwagę kryteria oceny sanitarnej obiektów żywności i żywienia m.in. stan higieniczny i wpływający na niego stan techniczny i porządkowy pomieszczeń, wyposażenia oraz otoczenia zakładu, jakość i identyfikowalność surowców wykorzystywanych do produkcji, jakość wody stosowanej do przygotowywania żywności, stan zdrowia personelu pracującego w kontakcie z żywnością, gospodarka odpadami, wdrożenie i stosowanie systemów kontroli wewnętrznej odpowiednio do rodzaju działalności: dobrej praktyki higienicznej, dobrej praktyki produkcyjnej lub systemu analizy zagrożeń i krytycznych punktów kontroli.

W roku 2022 przeprowadzono łącznie 203 kontrole w obiektach obrotu żywnością, wydano 6 decyzji nakazujących usunięcie stwierdzonych uchybień oraz 6 decyzji nakazujących wycofanie środków spożywczych niewłaściwej jakości. Ponadto wydano 6 decyzji zatwierdzających nowe obiekty.

W zakładach żywienia zbiorowego otwartego przeprowadzono łącznie 157 kontrole, wydano 20 decyzji zatwierdzających zakład. Ponadto wydano 5 decyzji nakazujących usunięcie stwierdzonych uchybień, 2 decyzje nakazujące wycofanie środków spożywczych niewłaściwej jakości spożywczej oraz 2 decyzje nakazujące unieruchomienie lokalu gastronomicznego.

Nieprawidłowości stwierdzane w trakcie przeprowadzonych kontrole dotyczyły przeważnie złego stanu sanitarnego lub technicznego powierzchni ścian, sufitów, podłóg, urządzeń sanitarnych, niewłaściwej jakości sprzętu i urządzeń używanych w obrocie i produkcji, braku zabezpieczenia zakładu przed dostępem szkodników, stwierdzonych w obrocie i produkcji środków spożywczych po terminie przydatności do spożycia, braku prowadzonych na bieżąco zapisów wynikających z Dobrej Praktyki Higienicznej i systemu HACCP.

8.2. Nadzór organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej nad zakładami żywienia zbiorowego typu otwartego.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przemyślu w 2022 roku, podobnie jak w latach ubiegłych sprawował nadzór nad obiektami żywienia zbiorowego typu otwartego tj. restauracje, punkty małej gastronomii z uwzględnieniem obiektów tymczasowych i ruchomych, pijalnie piwa.

Nadzorem objęto przede wszystkim zakłady zbiorowego żywienia typu otwartego wysokiego ryzyka, wytypowane na podstawie prowadzonej analizy zagrożeń oraz wynikające z interwencji zgłaszanych przez konsumentów dot. głównie niewłaściwego stanu sanitarnego zakładu.

Nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli:

- niewłaściwy stan higieniczno – sanitarny pomieszczeń, wyposażenia, sprzętu,
- brak higieny bieżącej pomieszczeń,
- niewłaściwe warunki przechowywania żywności, w tym brak segregacji w urządzeniach chłodniczych,
- brak zapisów wymaganych procedurami i instrukcjami w ramach GHP/GMP i systemu HACCP,
- brak środków do dezynfekcji powierzchni i sprzętów.

Na terenie tut. Inspektora w roku sprawozdawczym:

- w ewidencji organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej ujętych zostało 244 zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego, w tym 148 zakładów małej gastronomii,
- ogółem przeprowadzono 157 kontroli, w zakładach małej gastronomii 58,
- zatwierdzono 20 zakładów, w tym 11 zakładów małej gastronomii,

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych podejmowano działania zgodnie z kompetencjami i obowiązującymi przepisami prawa:

- nałożono 20 grzywien w drodze mandatu na kwotę 4950 zł, w tym 7 grzywien na kwotę 1.250 zł w zakładach małej gastronomii,

- wydano ogółem 9 decyzji administracyjnych, w tym 2 w sprawie unieruchomienia / przerwania działalności całego lub części zakładu oraz 2 w sprawie zakazu wprowadzania produktu do obrotu.

Zarządzenia decyzji dotyczyły głównie zapewnienia w zakładzie wymaganych prawem warunków higienicznych i zdrowotnych, doprowadzenia m.in. do właściwego stanu sanitarno – technicznego powierzchni ścian, sufitów, podłóg i wyposażenia, opracowania/wdrożenia/zweryfikowania systemu HACCP.

Na terenie miasta Przemyśl w sezonie letnim przeprowadzono kontrole w obiektach żywnościowo-żywnościowych: w tym 9 w zakładach małej gastronomii, 18 w restauracjach oraz 7 kontroli w automatach do lodów, 6 w wytwórniach ciast i lodów, 4 w obiektach ruchomych, 1 w obiekcie zamkniętym i 4 w innych obiektach.

- wydano 2 decyzje administracyjne w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami dotyczącymi stanu sanitarno – technicznego (zły stan techniczny ścian, środki spożywcze po terminie przydatności do spożycia),

- w wyniku stwierdzonych nieprawidłowości lub niewłaściwego stanu sanitarno – higienicznego natury bieżącej (brak segregacji w urządzeniach chłodniczych, brak środków do mycia i dezynfekcji, brak stosowania na bieżąco instrukcji i procedur opracowanych w ramach GHP/GMP), nałożono na osoby winne zaniedbań 8 mandatów karnych na kwotę 2500 zł.

8.3. Stan sanitarny środków transportu żywności

W rejestrze zakładów Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Przemyślu w 2022 roku znajdowało się 77 środków transportu, w tym nowo zatwierdzonych 2, skontrolowanych 4, zakwalifikowanych do kategorii niskiego ryzyka 75 oraz 75 z wdrożonymi zasadami GHP/GMP, wydano 10 decyzji administracyjnych.

Podczas kontroli środków transportu sprawdzano: stan higieniczno – techniczny, higienę i wyposażenie pojazdów, karty mycia i dezynfekcji, przestrzeganie GHP/GMP.

8.4. Jakość zdrowotna środków spożywczych

W 2022 roku w obiektach zlokalizowanych na terenie tut. Inspektora Sanitarnego do badań w ramach urzędowej kontroli i monitoringu żywności, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością pobrano ogółem 166 próbek.

Próbki żywności do badań pobierano m.in. w następujących zakresach: 95 próbek na obecność zanieczyszczeń mikrobiologicznych, 33 próbki na obecność metali szkodliwych dla zdrowia, 3 próbki na obecność zanieczyszczeń azotanami, 3 próbki w zakresie obecności wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych, 3 próbki w kierunku parametrów czystości substancji dodatkowych i rozpuszczalników ekstrakcyjnych, 1 próbka w kierunku obecności substancji dodatkowych, 2 próbki w zakresie monitorowania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowych odzwierzęcych czynników chorobotwórczych oraz bakterii komensalnych, 1 próbka w kierunku mykotoksyn, 4 próbki w kierunku migracji specyficznej substancji szkodliwych w materiałach i wyrobach do kontaktu z żywnością, 12 próbek w zakresie obecności zanieczyszczeń pestycydami, 4 próbki w kierunku skażeń promieniotwórczych.

W związku ze złożoną interwencją konsumenta pobrano do badań 1 próbkę żywności oraz 5 próbek wymazów czystościowych z powierzchni sprzętu stykającego się z żywnością.

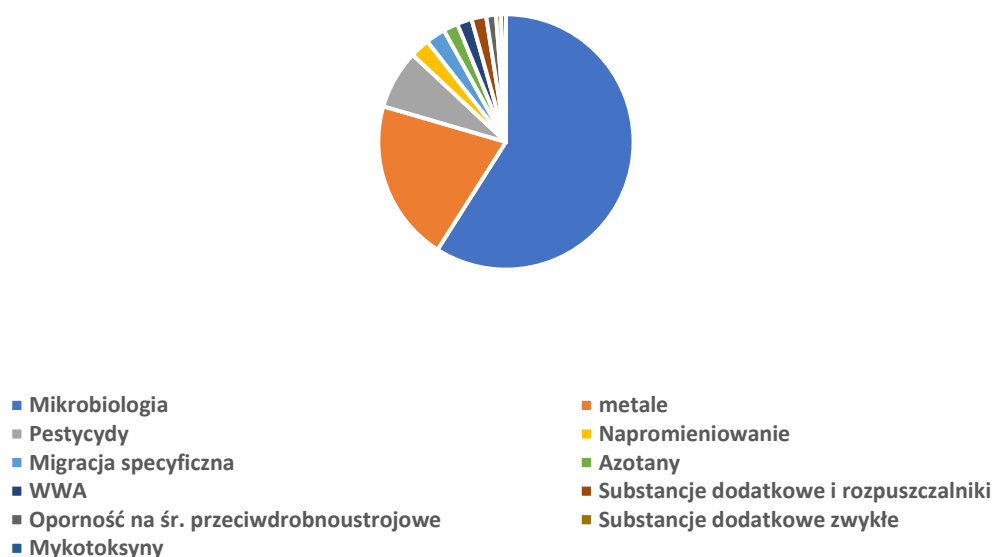
Łącznie zakwestionowano 2 próbki żywności: 1 pobrana w zakresie pestycydów i 1 w zakresie obecności wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych oraz 2 wymazy czystościowe z powierzchni sprzętu stykającego się z żywnością, w których stwierdzono obecność pałeczek z grupy coli oraz przekroczenie ogólnej liczby drobnoustrojów. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przemysłu prowadzi stały nadzór nad wprowadzaną do obrotu żywnością dla określonych grup. W 2022r. w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano łącznie do badań laboratoryjnych 45 próbek, w tym:

- 30 próbek preparatów do początkowego żywienia niemowląt i preparaty do dalszego żywienia niemowląt w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych,

- 10 próbek gotowych posiłków dla niemowląt i małych dzieci w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych,
- 2 próbki kaszek zbożowych dla niemowląt i małych dzieci w kierunku zawartości mykotoksyn,
- 3 próbki napojów na bazie mleka i podobnych produktów białkowych w proszku przeznaczone dla małych dzieci w kierunku metali ciężkich.

Pod nadzorem PPIS w Przemysłu nie ma producentów produkujących żywność wzbogacaną. Przeprowadzone kontrole sanitarne nie wykazały nieprawidłowości w oznakowaniu środków spożywczych wzbogacanych w witaminy i/lub składniki mineralne.

Zakresy badań pobieranych próbek



Wykres 12. Zakres przeprowadzonych badań pobranych próbek w 2022 roku

8.5. Nadzór nad obrotem grzybami i przetwórstwem grzybów oraz zatrucia grzybami

W 2022 roku pracownicy PSSE w Przemysłu prowadzili czynności w zakresie udzielania konsultacji oraz klasyfikacji grzybów dziko-rośnących zbieranych przez ludność na terenie miasta i powiatu przemyskiego. Konsultacje i klasyfikacje w tym zakresie prowadzone są przez osoby uprawnione, posiadające odpowiednie uprawnienie do klasyfikacji grzybów.

Ogółem w 2022 roku przeprowadzono 16 konsultacji, podczas których poddano klasyfikacji około 960 grzybów jadalnych. W klasyfikowanych grzybach nie stwierdzono obecności grzybów trujących.

Najczęściej poddawanych ocenie grzybów dziko-rośnących dopuszczonych do obrotu i produkcji przetworów grzybowych były: Podgrzybek brunatny, Borowik szlachetny, Podgrzybek zajęczek, Koźlarz babka, Trufla biała, Pieczarka polna, Opieńka miodowa, Czubajka kania, Mleczaj rydz, Maślak zwyczajny, Maślak sitarz.

Ponadto pracownicy PSSE w Przemysłu w 2022 r. przeprowadzili 12 kontroli na Targowisku miejskim „Mój Rynek” przy ul. Sportowej 2 w Przemysłu, podczas których sprawdzano atesty grzybów świeżych, suszonych i przetworów grzybowych wprowadzanych do obrotu spożywczego na terenie targowiska.

8.6. System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach – RASFF.

W 2022 r. Oddział Żywnienia Żywności i Przedmiotów Użytku Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Przemysłu otrzymał 48 powiadomień o produktach spożywczych i przedmiotach użytku, które nie spełniały wymagań przepisów prawa krajowego z czego 28 to powiadomienia alarmowe natomiast 20 to powiadomienia informacyjne. Z całkowitej liczby 48 powiadomień zgłoszonych do RASFF 43 powiadomienia dotyczyły żywności natomiast 5 powiadomień dotyczyło wyrobów do kontaktu z żywnością. Najczęstsze przyczyny zgłoszenia powiadomień do RASFF w 2021 r. to Salmonella, pozostałości pestycydów, stosowanie niedozwolonych składników, przekroczenie stosowania dodatków do żywności. Przeprowadzono łącznie 91 kontroli sanitarnych.

Wydano 10 decyzji dotyczących wycofania z obrotu handlowego zakwestionowanych środków spożywczych.

8.7. Nadzór nad bezpieczeństwem suplementów diety

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przemysłu prowadzi stały nadzór nad wprowadzanymi do obrotu suplementami diety. Pod nadzorem PPIS w Przemysłu w 2022 r. znajdowało się 25 aptek i 1 sklep zielarsko – medyczny. Ponadto nadzorem objęte były siłownie oraz sklep prowadzący stacjonarną sprzedaż detaliczną jak również sprzedaż za pośrednictwem Internetu.

Nadzór sanitarny w zakresie bezpieczeństwa suplementów diety sprawowany przez PPIS w Przemysłu obejmuje sprzedaż detaliczną tych produktów. Pod nadzorem PPIS w Przemysłu nie ma producentów suplementów diety ani zakładów prowadzących sprzedaż hurtową.

Oprócz zakładów stacjonarnych znajdujących się pod nadzorem tut. Inspektora prowadzony jest nadzór nad sprzedażą suplementów diety na odległość, w tym za pośrednictwem Internetu, który obejmuje najczęściej zagadnienia dotyczące poprawności prezentacji i reklamy oferowanych do sprzedaży suplementów diety. W 2022r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przemysłu w związku z porozumieniem zawartym pomiędzy przedstawicielami Głównego Inspektora Sanitarnego oraz spółki Grupa Allegro.pl Sp. z o.o.dot. możliwości zgłaszania przez organy urzędowej kontroli żywności przypadków naruszenia przepisów prawa żywnościowego stwierdzonych na stronach internetowych platformy handlowej online dostępnej w domenie allegro.pl zgłosił sprzedaż 27 produktów oferowanych jako suplementy diety, a naruszających przepisy prawa żywnościowego.

8.8. Znakowanie środków spożywczych.

W 2022 roku w piekarniach, cukierniach, zakładach garmażeryjnych, placówkach handlu detalicznego oraz zakładach przetwórstwa owocowo – warzywnego zlokalizowanych na terenie tut. Inspektora Sanitarnego przeprowadzono kontrole znakowania środków spożywczych oferowanych bez opakowań lub pakowanych. Kontrolą znakowania objęto w szczególności pieczywo, wyroby garmażeryjne, przetwory i środki spożywcze pakowane. Celem przeprowadzonych działań była ocena jakości zdrowotnej środków spożywczych, w tym rzetelności i prawidłowości ich znakowania w stosunku do obowiązujących przepisów prawa oraz deklaracji zawartych w ich oznakowaniu, jak również ocena przestrzegania zasad obrotu tymi produktami.

Podczas sprawowania bieżącego nadzoru nad obiektami żywnościowymi w mieście stwierdzono 1 zakład z nieprawidłowościami dotyczącymi nieprzestrzegania wymagań w zakresie znakowania środków spożywczych określonych w przepisach rozporządzenia nr 1169/2011 w odniesieniu do przekazywania konsumentom informacji na temat żywności oferowanej do sprzedaży.

Stwierdzone nieprawidłowości obejmowały:

- nieprawidłowe oznakowanie środków spożywczych (na etykietach olejów tłoczonych na zimno oraz na stronie internetowej użyto niewłaściwych sformułowań naruszających przepisy Rozporządzenia (WE) nr 1333/2008 oraz Rozporządzenia (WE) nr 1169/2011).

8.9. Jakość zdrowotna materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Nadzór sanitarny nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością obejmuje bezpieczeństwo zdrowotne tych produktów. W 2021 r. pobierano 6 próbek materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością do badań laboratoryjnych.

Podczas bieżących kontroli (w zakładach produkcji i obrotu żywnością) zwracano szczególną uwagę na skład opakowań używanych do konfekcjonowania żywności oraz wprowadzanych do obrotu wyrobów z tworzyw sztucznych do kontaktu z żywnością zawierających „dodatki pochodzenia naturalnego lub organicznego”. Kontrolą w ww. zakresie objęto również lokalne oferty sprzedaży produktów wprowadzanych do obrotu przez Internet.

8.10. Wybrane zagadnienia żywienia zbiorowego.

Żywienie zbiorowe zamknięte jest szczególnie istotnym elementem podstawowej formy wyżywienia dla określonych grup konsumentów (pacjentów szpitali, dzieci w szkołach i przedszkolach, wychowanków domów dziecka, pensjonariuszy domów pomocy społecznej, itp.). Warunki produkcji i obrotu żywnością regulują obowiązujące przepisy prawa żywnościowego. Oceny sposobu żywienia dokonywane w obiektach, dla których nie wprowadzono przepisów dot. żywienia – przesyłane są w formie pism (zawierających również informacje o stwierdzonych nieprawidłowościach) do przedsiębiorców prowadzących żywienie – odpowiedzialnych za bezpieczeństwo żywności i jakość żywienia oraz do wiadomości jednostkom nadrzędnym lub dyrektorom obiektów.

Ocena sposobu żywienia zbiorowego w 2022 r. została przeprowadzona łącznie w 37 zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego – w szpitalach, domach opieki społecznej, żłobkach i domach małego dziecka, stołówkach szkolnych, bursach i internatach, stołówkach na koloniach, półkoloniach lub obozach, przedszkolach, domach dziecka, zakładach specjalnych i wychowawczych oraz innych zakładach żywienia.

8.11. Kontrole bloków żywienia w szpitalach.

W 2022 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przemyślu obejmował nadzorem 2 bloki żywienia w szpitalach (w tym 1 blok żywienia korzystał z usługi na zasadzie cateringu wewnętrznego). W obiektach tych w 2022 r. przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Przemyślu przeprowadzili łącznie 2 kontrole sanitarne. W trakcie powyższych działań nieprawidłowości stwierdzono w jednej placówce. Nieprawidłowości te dotyczyły niespełniania wymagań higieniczno-sanitarnych (odpryski, łuszcząca się farba oraz brązowe zacieki i ślady pleśni na suficie i ścianie) jak również nieprawidłowości dotyczące żywienia pacjentów (mała podaż warzyw oraz owoców w codziennej racji pokarmowej; brak lub podawanie zbyt małej ilości mleka i przetworów mlecznych; mało urozmaicone śniadania i kolacje, w większości bez dodatku warzyw/owoców; podawanie zbyt dużej ilości potraw smażonych).

W związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi w trakcie prowadzonych kontroli wydano łącznie 1 decyzję administracyjną na poprawę stanu higieniczno – sanitarnego z ustalonym terminem ich wykonania. Natomiast w ramach realizowanego Programu oceny stanu żywienia pacjentów w szpitalach i zakładach opieki zdrowotnej na podstawie jadłospisów/posiłków Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przemyślu w związku z wykrytymi nieprawidłowościami podjął stosowne działania zgodnie z kompetencjami i obowiązującymi przepisami prawa, tj. wydał zalecenia i uwagi pokontrolne obligujące do podjęcia działań mających na celu poprawę żywienia pacjentów.

Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przemyślu podkreślał potrzebę dbałości zarówno o bezpieczeństwo produkowanych posiłków, jak i prawidłowe żywienie, które powinno być dostosowane do stanu zdrowia pacjenta oraz wspomagać proces leczenia i rekonwalescencji.

8.12. Żywność dzieci i młodzieży w jednostkach systemu Oświaty.

Rok 2022 r. stanowił kolejny, rok kontynuacji sprawowania nadzoru bieżącego w zakresie kontroli stosowania standardów dla środków spożywczych sprzedawanych i stosowanych w żywieniu zbiorowym dzieci i młodzieży w jednostkach systemu oświaty, wydanych na podstawie art. 52c ust. 6 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia, w tym od 1 września 2016 r. w oparciu o przepisy rozporządzenia Ministra Zdrowia

z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach.

W przywołanym rozporządzeniu z 2016 r. Minister Zdrowia określił grupy środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży oraz wymagania jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w jednostkach systemu oświaty, czyli w przedszkolach, szkołach (z wyłączeniem szkół dla dorosłych), a także w bursach i internatach oraz w zakładach specjalnych i wychowawczych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przemyślu w 33 zakładach żywienia zbiorowego w jednostkach systemu oświaty dokonał oceny żywienia na podstawie jadłospisów i zestawień dekadowych.

Zauważono znaczącą poprawę w żywieniu dzieci i młodzieży. Liczona jest wartość odżywcza posiłków, produkowane posiłki obejmują wszystkie grupy środków spożywczych, zwiększono udział mleka i przetworów mlecznych, warzywa lub/i owoce podawane są w każdym posiłku, uwzględniono porcję ryby w tygodniowym jadłospisie, ograniczono serwowanie potraw smażonych.

W ramach prowadzonego nadzoru sanitarnego PPIS w Przemyślu wydano 1 decyzję nakazującą wycofanie środków spożywczych z obrotu w przedszkolu (niewłaściwe znakowanie) oraz 1 decyzję nakazową w bursie szkolnej/internacie nakazującą poprawić stan sanitarno-higieniczny w zakresie nieprawidłowego stanu ścian i sufitów w kuchni głównej/łuszcząca się farba/ oraz braku zabezpieczenia zakładu przed szkodnikami.

8.13. Realizacja działalności profilaktyczno-światowej w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego żywności i żywienia.

Profilaktyka i oświata w ramach bezpieczeństwa przy grzybobraniu.

W dniu 07 sierpnia 2022 r. w Przemyślu Oddział Żywności i Żywienia uczestniczył w akcji „Bezpieczne lato z Radiem Zet”. Przygotowano wystawę grzybów występujących w naszych podkarpackich lasach. Można było porównać grzyby, zobaczyć czym się różnią i na co zwracać uwagę przy grzybobraniach. Wykwalifikowany klasyfikator grzybów czynnie udzielał

informacji osobom zainteresowanym jak również udział krótkich odpowiedzi na pytania stawiane przez dziennikarza Radia Zet.

Profilaktyka i oświata w ramach żywienia w jednostkach systemu oświaty oraz w zakładach opieki zdrowotnej zapobiegania zanieczyszczeniom krzyżowym.

W październiku w 2022 r. pracownicy działu żywności i żywienia przeprowadzili cykl szkoleń z zakresu „Zasad żywienia w jednostkach systemu oświaty oraz w zakładach opieki zdrowotnej w świetle obowiązujących przepisów prawnych i norm żywienia z zachowaniem reguł dobrych praktyk higienicznych i produkcyjnych” dla pracowników przedszkoli, szkół, ośrodków wychowawczych, dps-ów itp. z miasta Przemyśla. Na szkoleniach tych oprócz omawiania zasad zdrowego żywienia zbiorowego udzielono porad w jaki sposób zapobiegać zanieczyszczeniom krzyżowym przez alergeny zgodnie z wytycznymi kodeksu postępowania w zakresie zarządzania alergenami pokarmowymi dla podmiotów działających na rynku spożywczym CXC 80-2020.

Działania na rzecz walki z nadwagą i otyłością w ramach realizacji Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025.

W dniu 01.12.2022r. pracownik działu żywności i żywienia uczestniczył w szkoleniu organizowanym w ramach Narodowego Programu Zdrowia w zakresie m.in. zmian w nawykach żywieniowych w okresie pandemii Covid – 19, zasadności stosowania suplementów diety w okresie pandemii, roli aktywności fizycznej w zachowaniu zdrowia fizycznego i emocjonalnego.

IX. NADZÓR NAD WARUNKAMI SANITARNO-HIGIENICZNYMI ŚRODOWISKA PRACY I CHOROBY ZAWODOWE

9.1. Działalność kontrolna w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego

Nadzór nad warunkami pracy ma na celu poprawę warunków pracy oraz ochronę zdrowia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy, w tym przede wszystkim zapobieganie powstawaniu chorób zawodowych.

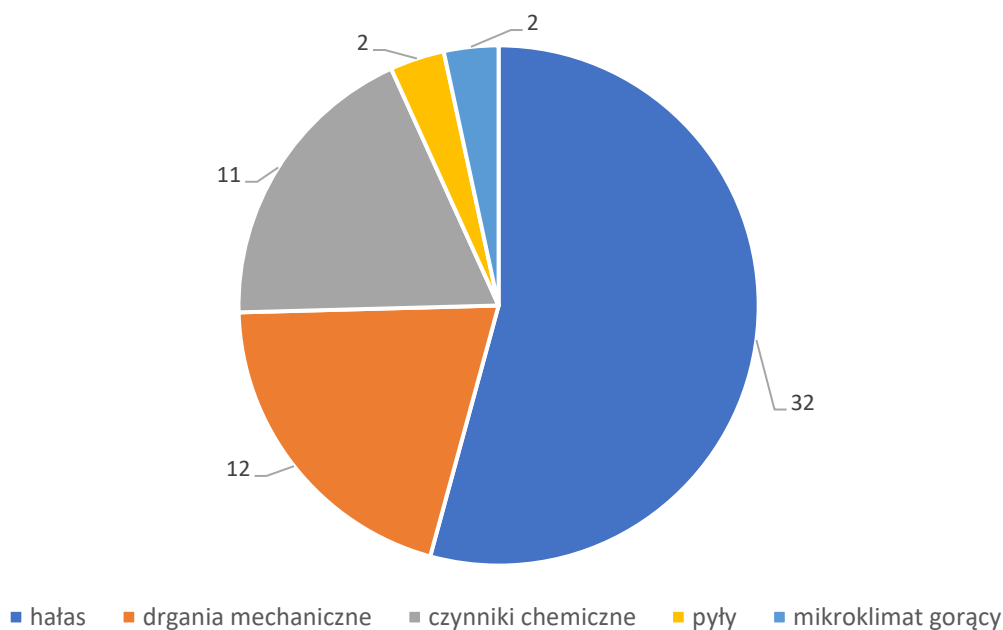
Główne kierunki działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w zakresie prowadzonego nadzoru sanitarnego zakresie higieny pracy określone były w *Wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego do planowania i działalności Państwowej Inspekcji*

Sanitarnej w 2022r. W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego Oddział Higieny Pracy PSSE Przemysł realizował 2022 r. działania kontrolne dotyczące przestrzegania przepisów m.in. z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach pracy, wykonywania badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, przeprowadzania profilaktycznych badań lekarskich u zatrudnionych pracowników, występowania substancji chemicznych i ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy, występowania szkodliwych czynników biologicznych w środowisku pracy, a także oceny ryzyka zawodowego.

W roku 2022 r. objęto ewidencją 1084 zakłady pracy na terenie miasta Przemysła. Pracownicy pionu Higieny Pracy przeprowadzili kontrole w 46 zakładach, zatrudniających łącznie 4827 pracowników, w tym 3 116 osób zatrudnionych bezpośrednio przy produkcji, 130 osób posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, 694 osoby zatrudnione w porze nocnej.

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że w warunkach przekroczenia najwyższego dopuszczalnego stężenia/natężenia czynnika szkodliwego w środowisku pracy czynności zawodowe wykonuje:

- 32 pracowników w narażeniu na nadmierny hałas;
- 12 pracowników w narażeniu na drgania mechaniczne o działaniu ogólnym oraz przenoszonych przez kończyny górne;
- 11 osób pracujących w warunkach przekroczenia NDS czynnika chemicznego;
- 2 osoby pracujące w warunkach przekroczenia NDS pyłów;
- 2 pracowników w warunkach przekroczenia parametrów mikroklimatu gorącego;



Wykres 13. Liczba osób zatrudnionych w warunkach powyżej NDN/NDS

W wyniku przeprowadzonych kontroli sanitarnych w zakładach pracy stwierdzono m.in.

- przekroczenia dopuszczalnych stężeń/natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia środowiska pracy w 6 zakładach,
- brak aktualnych wyników badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w 4 zakładach pracy,
- brak lub nieprawidłową ocenę ryzyka zawodowego w 2 zakładach pracy,

W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości wydano 6 decyzji na poprawę warunków pracy, w szczególności dotyczących przeprowadzenia pomiarów i badań czynników szkodliwych w środowisku pracy, dokonania aktualizacji oceny ryzyka zawodowego oraz poprawę stanu technicznego pomieszczeń zakładów pracy. Nie wydawano decyzji unieruchamiających stanowisko pracy oraz postanowień o nałożeniu grzywien celem przymuszenia do wykonania obowiązku.

W odniesieniu do czynników o działaniu rakotwórczych lub mutagennym w środowisku pracy przeprowadzono kontrole w 4 zakładach pracy, w jednym z nich stwierdzono przekroczenie najwyższego dopuszczalnego stężenia kwarcu i krystalobalitu – frakcja respirabilna.

9.2. Ocena warunków pracy i wypełnianie przez pracodawców obowiązków wynikających z oceny ryzyka zawodowego pracowników narażonych na substancje rakotwórcze lub mutagenne zawarte w lekach cytostatycznych

W 2022 r. realizowano działania kontrolne w zakresie nadzoru nad warunkami pracy i wypełnianiem przez pracodawców obowiązków, wynikających z oceny ryzyka zawodowego pracowników narażonych na substancje rakotwórcze lub mutagenne zawarte w lekach cytostatycznych.

Pion higieny pracy przeprowadził w roku 2022 kontrolę w jednym zakładzie pracy, w którym w narażeniu na cytostatyki zawierające substancję czynną sklasyfikowaną jako rakotwórczą lub mutageną kat. 1A i 1 B pracowało było łącznie 44 pracowników, w tym 9 kobiet do 45 roku życia. W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

9.3. Ocena warunków pracy podczas zabezpieczania/usuwania wyrobów zawierających azbest - na podstawie kontroli przeprowadzonych w 2022 roku

Na terenie miasta Przemyśla nie zewidencjonowano przedsiębiorstw zajmujących się usuwaniem bądź transportem wyrobów/odpadów zawierających azbest. PPIS w Przemyślu otrzymał w 2022 r. trzy zawiadomienia o zamiarze przeprowadzenia takich prac. W 2022 r. Zrealizowano jedno zgłoszenie, nie przeprowadzono kontroli warunków pracy przy usuwaniu elementów zawierających azbest z budynku.

9.4. Choroby zawodowe

W roku 2022 r. do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Przemyślu wpłynęło 27 zgłoszeń dotyczących podejrzenia choroby zawodowej dot. zakładów zlokalizowanych na terenie miasta – w przeważającej większości dotyczyły podejrzenia chorób zakaźnych.

Prowadzono 32 postępowania w sprawach chorób zawodowych. Wydano 2 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej (2 przypadki choroby zakaźnej wśród osób zatrudnionych w ochronie zdrowia) oraz 1 decyzję administracyjną umarzającą wszczęte postępowanie na wniosek strony.

9.5. Działania w zakresie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy

W ramach nadzoru nad środowiskiem pracy w roku 2022 wykonano pomiary czynników szkodliwych w 9 zakładach pracy na terenie miasta, m. in. w szpitalu wojewódzkim, Bieszczadzkim Oddziale Straży Granicznej oraz w zakładach produkcyjnych tworzyw sztucznych, wyrobów metalowych i wyrobów z cementu i betonu. Pomiary i badania środowiskowe wykonane zostały przez akredytowane laboratorium WSSE w Rzeszowie Dział Laboratoryjny Laboratorium Higieny Pracy – Pracownie w Przemysłu oraz w Rzeszowie.

9.6. Działalność kontrolna w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego

9.6.1. Produkty biobójcze

Produkty biobójcze stanowią substancję lub mieszaninę, składającą się z jednej lub kilku substancji czynnych, której przeznaczeniem jest niszczenie, odstraszanie, unieszkodliwianie organizmów szkodliwych, zapobieganie ich działaniu lub zwalczanie ich w jakikolwiek sposób inny niż działanie czysto fizyczne lub mechaniczne. Substancja czynna oznacza substancję działającą na organizmy szkodliwe lub przeciwko nim lub mikroorganizm działający na organizmy szkodliwe lub przeciwko nim.

W zakresie nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu oraz udostępnianiem produktów biobójczych przeprowadzono 14 kontroli, w jednym przypadku stwierdzono wprowadzanie do obrotu produktu bez wymaganego pozwolenia oraz zawierającego w składzie niedozwoloną substancję. Produkt został wycofany ze sprzedaży i zwrócony do dostawcy.

9.6.2. Substancje chemiczne i ich mieszaniny

W ramach nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu preparatów chemicznych przeprowadzano kontrole mające na celu ustalenie wywiązywania się pracodawców z obowiązków wynikających rozporządzenia 1907/2006 REACH. Podobnie do lat ubiegłych na terenie nadzorowanym przez PPIS w Przemysłu nie prowadziły działalności podmioty produkujące lub importujące substancje niebezpieczne i zobowiązane do dokonania rejestracji lub rejestracji wstępnej tych substancji. W ramach projektu REACH-EN-FORCE10 (REF10) we współpracy z Forum ECHA dokonano weryfikacji produktów jednego z producentów prowadzącego działalność na terenie miasta Przemyśla. Projekt dotyczył **zawartości niedozwolonych do stosowania substancji niebezpiecznych lub dozwolonych z ograniczeniami w produktach.**

Badaniami laboratoryjnymi kontrolowanych produktów nie stwierdzono w nich obecności zabronionych substancji lub substancji dozwolonych z ograniczeniami w stężeniu większym niż dopuszczalne.

W odniesieniu do czynników o działaniu rakotwórczych lub mutagennym w środowisku pracy przeprowadzono 4 kontrole, w wyniku których stwierdzono przekroczenie najwyższego dopuszczalnego stężenia kwarcu i krystalitu – frakcja respirabilna w 1 zakładzie pracy.

9.6.3. Detergenty

W 2022 roku nie wykonano żadnych kontroli w ramach nadzoru nad detergentami.

9.6.4. Prekursory narkotyków kat. 2 i 3

Prekursory narkotyków to substancje chemiczne posiadające szereg legalnych zastosowań, takich jak wytwarzanie tworzyw sztucznych, produktów farmaceutycznych, kosmetyków, perfum, detergentów lub środków aromatyzujących. Są one również przedmiotem obrotu na potrzeby legalnych zastosowań na rynkach regionalnych i światowych, ale niektóre z nich mogą zostać wykorzystane do produkcji narkotyków.

W ewidencji Oddziału Higieny Pracy brak zakładów z terenu miasta Przemyśla prowadzących działalność w tym zakresie. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przemyśl nie wydawał w 2022 r. zezwoleń na wywóz prekursorów narkotyków gr. 2 i 3 do krajów trzecich.

9.7. Działalność w zakresie zmniejszania zagrożeń zdrowia publicznego stwarzanych przez środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne

Państwowa Inspekcja Sanitarna realizuje zadania z zakresu nadzoru sanitarnego dot. kontroli przestrzegania przepisów zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych (ŚZ) lub nowych substancji psychoaktywnych (NSP) w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. *o przeciwdziałaniu narkomanii*. Działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w 2022 r. w zakresie ograniczania dostępności środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych polegały na sprawdzaniu oferty sklepów oferujących produkty z konopii oraz na wymianie informacji o nowych substancjach psychoaktywnych i środkach zastępczych.

9.8. Sytuacja epidemiologiczna zagrożeń substancjami psychoaktywnymi

Organy inspekcji sanitarnej są obowiązane do wprowadzania danych do Systemu Monitorowania Informacji o Środkach Zastępczych i Nowych Substancjach Psychoaktywnych (SMIOD). Podmioty wykonujące działalność leczniczą oraz podmioty przeprowadzające badanie pośmiertne zgłaszają państwowemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu, właściwemu ze względu na siedzibę tego podmiotu, wystąpienie zatrucia środkiem zastępczym lub nową substancją psychoaktywną albo podejrzenie wystąpienia takiego zatrucia albo zgonu, którego przyczyną mogło być albo było zatrucie środkiem zastępczym lub nową substancją psychoaktywną. Zgłoszone dane gromadzone są w Systemie Monitorowania Informacji o Środkach Zastępczych i Nowych Substancjach Psychoaktywnych i służą do sporządzenia corocznego Raportu Głównego Inspektora Sanitarnego dotyczącego zatruc środkiem zastępczym lub nową substancją psychoaktywną w Polsce. W 2022 r. Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Przemyślu nie zgłoszono żadnych przypadków interwencji medycznych, zakwalifikowanych jako podejrzenie zatrucia lub zatrucie nowymi substancjami psychoaktywnymi i środkami zastępczymi.

Nie wpłynęły również żadne informacje o zgonach spowodowanych zażyciem środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych.

9.9. Ograniczenie obrotu i dostępności środków zastępczych

W okresie sprawozdawczym nie prowadzono postępowań w sprawie wprowadzania do obrotu środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych na terenie miasta Przemyśl, nie było zgłoszeń o przypadkach zatruc lub zgonów wywołanych przez wyżej wymienione substancje.

W 2022 r. przeprowadzono 6 kontroli w sklepach oferujących e-papierosy i liquidy, nie stwierdzono wprowadzania do obrotu niedozwolonych substancji, nie wydawano decyzji dot. środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych.

X. NADZÓR NAD WARUNKAMI SANITARNYMI W PLACÓWKACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

Na terenie Miasta Przemyśla w 2022 r. nadzorem sanitarnym objętych było 36 placówek oświatowo – wychowawczych. W ciągu roku przeprowadzono 91 kontroli sanitarnych w 67 placówkach.

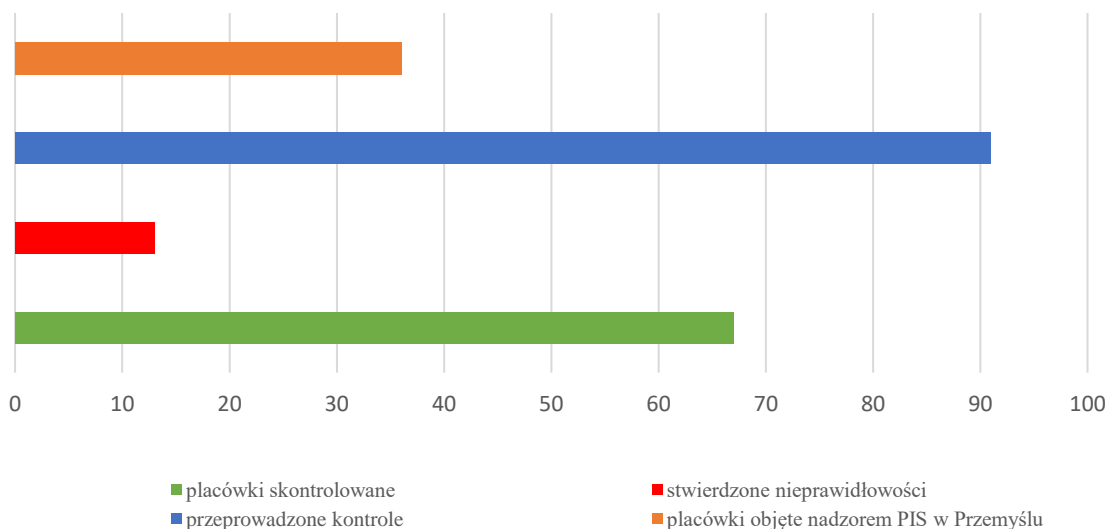
Kontrole dotyczyły stanu sanitarno - higienicznego obiektów oraz higieny procesu nauczania, w tym warunków do utrzymania czystości osobistej uczniów, właściwego rozkładu zajęć i przerw w celu niedopuszczenia do przemęczenia, zachowania warunków ergonomii i odpowiednich parametrów technicznych ławek, krzeseł i mebli szkolnych, dbania o właściwe oświetlenie, ogrzewanie i wietrzenie sal szkolnych oraz przestrzegania obostrzeń związanych z SARS-COV2 w placówkach oświatowo -wychowawczych. Kontrole dotyczyły również przygotowania placówek do rozpoczęcia roku szkolnego.

W wyniku przeprowadzonych kontroli wydano 8 decyzji wymiarowych na łączną kwotę 1963 zł. Ponadto wydano 13 decyzji administracyjnych dotyczących poprawy stanu sanitarno-higienicznego placówki. Decyzje dotyczące poprawy stanu sanitarno-higienicznego dotyczyły:

- stolarki okiennej w korytarzu szkolnym,
- podłóg, ścian i sufitów w salach lekcyjnych,
- zapewnienia apteczki I pomocy oraz kart charakterystyk substancji chemicznych w pracowni chemicznej,
- stolarki drzwiowej w sanitariatach uczniowskich.

Dodatkowo nałożono 1 mandat karny na łączną kwotę 100 zł w związku z nieprzestrzeganiem przepisów dotyczących obowiązku utrzymania czystości i porządku w placówce.

W związku z wystąpieniem pandemii SARS-COV-2 w placówkach oświatowych wydano: 49 opinii dla szkół podstawowych o zdalnym nauczaniu oraz 40 opinii dla przedszkoli o zdalnym nauczaniu grup przedszkolnych.



Wykres 14 . Kontrola placówek w 2022 r na terenie Miasta Przemyśla

10.1. Stan sanitarno-techniczny placówek oświatowo-wychowawczych

Przeprowadzone kontrole wykazały, iż w 7 skontrolowanych placówkach nie były spełnione wymagania sanitarno – higieniczne, na które wydano decyzje administracyjne. Wydano 4 decyzje w Szkołach Podstawowych oraz 3 decyzje w szkołach ponadpodstawowych działających na terenie miasta Przemyśla. Ponadto wydano 6 decyzji administracyjnych zmieniających termin wykonania decyzji wydanych w latach ubiegłych.

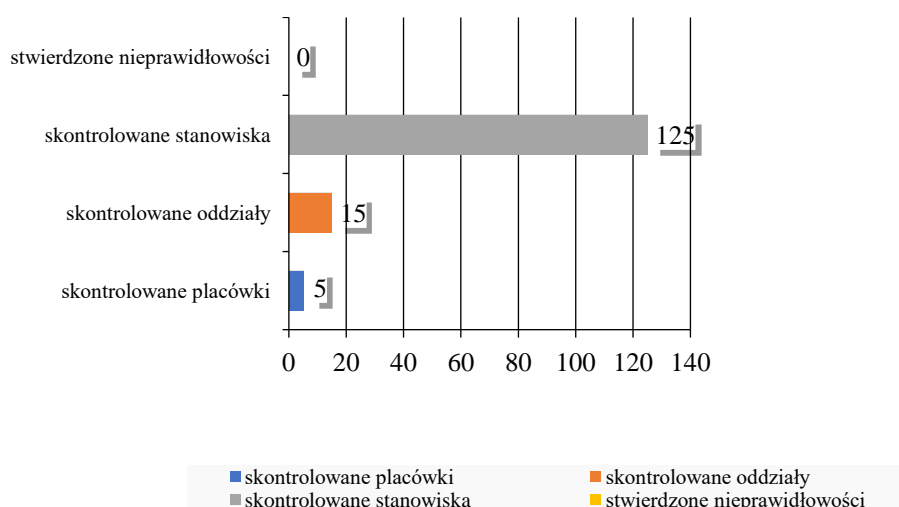
Pozostałe skontrolowane placówki wykazano jako dobre.

10.2. Ocena warunków do utrzymania higieny osobistej dzieci i młodzieży.

W 2022 r. oceniono, iż spośród skontrolowanych placówek właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej zapewniały wszystkie placówki nauczania i wychowania. Wszystkie skontrolowane obiekty w 2022 r. posiadają wodociągi publiczne oraz kanalizację publiczną, które zarządzane jest przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w Przemyślu. Nie stwierdzono braków bieżącej ciepłej i zimnej wody. Sytuacja w zakresie zapewnienia warunków do utrzymania higieny osobistej ulega systematycznej poprawie. Placówki zapewniają bieżącą ciepłą i zimną wodę w pomieszczeniach sanitarno - higienicznych, środki higieny osobistej oraz właściwy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń sanitarnych.

10.3. Ergonomia wyposażenia placówek dla dzieci i młodzieży

Ocena dostosowania mebli szkolnych i przedszkolnych do wymagań ergonomii W placówkach oświatowo-wychowawczych w ramach bieżącego nadzoru kontrolowano stanowiska pracy ucznia pod kątem dostosowania mebli do wzrostu uczniów. W 2022 r. przeprowadzono ocenę dostosowania mebli do wzrostu przedszkolaków i uczniów w 5 placówkach w 15 oddziałach szkolnych i przedszkolnych. Łącznie skontrolowano 125 stanowisk. Pomiary były dokonywane w Przedszkolach i Szkołach Podstawowych. W kontrolowanych placówkach nie stwierdzono uchybień w w/w zakresie.



Wykres 15. Dostosowanie mebli szkolnych i przedszkolnych do wymogów ergonomii

10.4. Zapewnienia miejsca na podręczniki i przybory szkolne i higieniczna ocena rozkładów zajęć lekcyjnych w placówkach.

Mając na uwadze konsekwencje noszenia przeciążonych plecaków pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Przemyślu w swojej pracy podejmują działania mające na celu profilaktykę wad postawy. W tym celu podczas kontroli sanitarnych w placówkach oświatowych nauczania sprawdzali, w jaki sposób szkoły realizują zapis § 4a rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U.2020.1604 t.j.). Zgodnie z nim, w pomieszczeniach szkoły lub placówki powinna zostać zapewniona uczniom możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych. We wszystkich skontrolowanych

placówkach była zapewniona możliwość pozostawienia podręczników i przyborów szkolnych. Nie stwierdzono uchybień w/w zakresie.

Ocena higieny procesów nauczania – rozkład zajęć określa, iż plan zajęć dydaktyczno-wychowawczych powinien uwzględniać potrzebę równomiernego obciążenia zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia, a także zróżnicowania zajęć w każdym dniu. Zgodnie z wytycznymi oceniano, czy zajęcia rozpoczynają się o stałej porze, przy czym różnica pomiędzy dniami jest nie większa niż 1 godzina oraz czy różnica liczby godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia jest nie większa od 1 godziny.

W ramach bieżącego nadzoru placówek oświatowych nie stwierdzono uchybień.

W 2022 r. przeprowadzono pomiarów dot. obciążenia uczniów ciężarem tornistrów w 2 Szkołach Podstawowych na terenie miasta Przemyśla. Badania obejmowały 19 oddziałów, łącznie 376 uczniów. 159 uczniów posiadało plecaki o wartości do 10 % wagi ich ciała, 150 uczniów posiadała tornistry o wartości pomiędzy 10 – 15 % wagi swojego ciała, natomiast plecaki 67 osób przekraczały dopuszczalną wysoką normę 15% masy ciała. Największe przeciążenie tornistrami dot. uczniów klas IV.

Pomimo stworzenia w szkołach warunków do pozostawiania podręczników i przyborów szkolnych, uczniowie nadal noszą zbyt ciężkie plecaki, co niekorzystnie wpływa na ich zdrowie i samopoczucie.

10.5. Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego.

W ramach nadzoru nad bezpieczeństwem i higieną pobytu dzieci i młodzieży w szkołach, kontrolami objęto również warunki sanitarno-higieniczne prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. Ocenie poddano m. in. posiadaną przez placówkę infrastrukturę sportową oraz stan sanitarno-techniczny zaplecza sportowego. Na podstawie kontroli przeprowadzonych w 2022 r. w 4 placówkach ustalono, że z pełnej infrastruktury sportowej, tj. szkolnego zespołu sportowego wraz z boiskiem, w skład którego wchodzi jedna lub dwie sale sportowe oraz pomieszczenia pomocnicze, tj. przebieralnie, natryskownie, ustępy, przechowalnie sprzętu sportowego, gabinet wychowania fizycznego – pokój nauczycieli, mogli korzystać uczniowie. Pozostałe skontrolowane placówki posiadają zaplecze sportowe w postaci boiska oraz sali zastępczej lub samej sali gimnastycznej. Ponadto placówki oświatowe posiadają własne place zabaw.

Zespoły sportowe bez boiska posiadają 2 placówki.

W skontrolowanych placówkach odnotowano, że nie prowadzi się zajęć z wychowania fizycznego na korytarzach szkolnych.

Podczas przeprowadzanych kontroli oceniano również stopień korzystania przez uczniów z natrysków po zajęciach sportowych. Pomimo możliwości korzystania z natrysków nie korzysta się z natrysków w szkołach.

10.6. Warunki sanitarne zorganizowanych form wypoczynku dzieci i młodzieży.

Na terenie miasta Przemyśla, zimowy oraz letni wypoczynek dzieci i młodzieży został skontrolowany przez pracowników oddziału higieny dzieci i młodzieży. Wypoczynek zimowy oraz letni został zgłoszony przez organizatorów do elektronicznej bazy wypoczynku Ministerstwa Edukacji Narodowej.

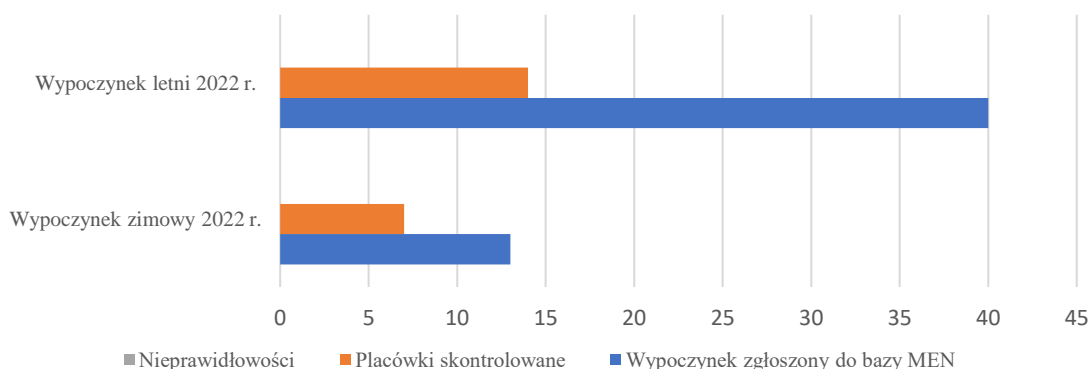
Przeprowadzono 7 kontroli zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży z 13 turnusów zgłoszonych do elektronicznej bazy wypoczynku Ministerstwa Edukacji Narodowej. 2 turnusy zostało odwołane.

Wypoczynek zimowy zorganizowano w formie półkolonii w obiektach na terenie miasta Przemyśla w miejscu zamieszkania: Łącznie skontrolowano 7 turnusów wypoczynkowych, skorzystało z nich 85 dzieci. Podczas akcji zimowej nie stwierdzono uchybień sanitarno – higienicznych. Ponadto podczas kontroli zwracano uwagę na: przestrzeganie zasad dotyczących COVID-19, opracowanych i wdrożonych wytycznych wydanych przez GIS i MEN, przestrzeganie reżimu sanitarnego, zaopatrzenie w środki dezynfekcyjne, przestrzeganie procedur higienicznych opracowanych przez organizatorów wypoczynku.

Przeprowadzono 14 kontroli letniego wypoczynku dzieci i młodzieży z 40 turnusów zgłoszonych do elektronicznej bazy wypoczynku Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Wypoczynek letni został zorganizowany w formie kolonii, półkolonii i obozu pod namiotami. Łącznie z wypoczywało skorzystało 291 osób w wieku 7-18 lat. Organizatorzy wypoczynku zadbali o bezpieczeństwo i aktywne spędzanie czasu wolnego przestrzegając zalecanych wytycznych przez Ministerstwo Edukacji i Sportu oraz Państwową Inspekcję Sanitarną, która

na bieżąco kontrolowała przestrzeganie procedur sanitarnych. Podczas kontroli sanitarnych nie stwierdzono uchybień.



Wykres 16. Wykazywanie zimowy i letni w 2022r na terenie Miasta Przemysła

XI. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Działalność w zakresie zapobiegawczego ma charakter zapobiegawczy i pozwala na wyegzekwowanie wymogów higieniczno-zdrowotnych oraz higieny środowiska na różnych etapach realizacji przedsięwzięć/inwestycji, opiniowania usytuowania przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, uzgodnień rozwiązań projektowych, a także odbiorów końcowych obiektu, co w następstwie ma ogromne znaczenie w zakresie oddziaływania środowiska na zdrowie publiczne.

Działalność w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w 2022 r. skupiała się przede wszystkim na:

- uczestniczeniu w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych;
- wydawaniu opinii wynikających z innych przepisów niż prawo budowlane, np. prawo oświatowe, ustawa nad dziećmi do lat 3;
- wydawaniu opinii dotyczących spełnienia wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą oraz dla nadzoru farmaceutycznego;
- wydawaniu opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby - co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko;
- opiniowaniu projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,

- uzgadnianiu zakresu i stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko;
- opiniowaniu w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;
- wydawaniu ocen higienicznych dotyczących zapewnienia odpowiednich warunków higienicznych na etapie przystosowania obiektów pod proponowaną funkcję;
- udzielaniu konsultacji ustnych i telefonicznych, dotyczących głównie zapewnienia odpowiednich wymogów higieniczno–zdrowotnych na etapie rozwiązań projektowych oraz na etapie przeprowadzania bieżących remontów w obiektach budowlanych.

W roku 2022, na terenie miasta, przeprowadzono łącznie **75** kontroli i oględzin.

Uczestniczono w **15** odbiorach końcowych obiektów w związku z dopuszczeniem ich do użytkowania. Wydano **3** opinie spełnienia wymagań higieniczno-sanitarnych obiektów, wynikających z innych przepisów niż Prawo Budowlane, oraz **1** decyzję o spełnieniu wymagań higieniczno-sanitarnych dla żłobka. Wydawano **10** opinii dotyczących spełnienia wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą m.in. gabinety specjalistycznych indywidualnych praktyk lekarskich, Centrum Rehabilitacji. Wydano **3** opinie co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Zaopiniowano **4** projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i **2** projekty zmiany SUIKZP. Wydano **13** uzgodnień zakresu i stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko dla m.p.z.p. oraz zmian studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Uzgodniono **1** dokumentację projektową dotyczącą adaptacji lokalu usługowego na pracownię cukierniczą przy ul. Ostrowskiej 19 w Przemyślu. Dla zapewnienia odpowiednich warunków higienicznych na etapie przystosowania obiektów pod proponowaną funkcję wydano **46** ocen higienicznych obiektów m.in. salonów kosmetycznych, fryzjerskich, lokali gastronomicznych, punktów sprzedaży artykułów spożywczych.

XII. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA MIASTO PRZEMYŚL 2022 ROK.

Działania podejmowane przez Powiatową Stację Sanitarno – Epidemiologiczną w Przemyślu w 2022 r. wynikały z założeń: Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego, Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025, zaleceń Światowej Organizacji Zdrowia oraz sytuacji epidemiologicznej w kraju.

Głównym celem działalności z zakresu promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej było promowanie zdrowego stylu życia, rozwijanie indywidualnej odpowiedzialności za zdrowie własne i swoich najbliższych oraz tworzenie koalicji przedstawicieli różnych instytucji i organizacji do podejmowania działań na rzecz zdrowia. Podejmowane działania skierowane były do dzieci w wieku przedszkolnym, szkolnym, ich rodziców i opiekunów, jak również nauczycieli, wychowawców oraz osób dorosłych zamieszkałych na terenie Miasta Przemyśla.

W związku z wybuchem wojny na Ukrainie, oddział Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia prowadził szereg działań prewencyjnych w zakresie profilaktyki chorób zakaźnych, higieny osobistej i otoczenia. W punktach recepcyjnych mieszczących się w placówkach oświatowo-wychowawczych oraz w punktach informacyjnych dla uchodźców, pracownicy oddziału OZ i PZ przekazywali ulotki o tematyce pro- zdrowotnej. Przekazywano materiały edukacyjne w postaci ulotek, broszurek, kolorowanek dla najmłodszych oraz komunikatów wydawanych przez Głównego Inspektora Sanitarnego oraz Ministerstwo Zdrowia. Ponadto przeprowadzano nadzór epidemiologiczny w punktach recepcyjnych.

W 2022 roku na terenie Miasta Przemyśla w placówkach oświatowych realizowano:

- **Ogólnopolski program profilaktyczny dotyczący nadwagi i otyłości wśród młodzieży pt. „Trzymaj formę”**- program propagujący zdrowy styl życia, promujący zbilansowane odżywianie oraz aktywność fizyczną. Działania podejmowane w ramach programu były realizowane dzięki zaangażowaniu nauczycieli oraz uczniów, którzy byli pomysłodawcami i wykonawcami różnych projektów edukacyjnych. Jeden z realizatorów projektu - Ośrodek Szkolno Wychowawczy Nr. 1 zorganizował IVENT pro- zdrowotny dla swoich wychowanków w Galerii Sanowa. Wszyscy uczestniczyli w zabawie i quizach o tematyce pro- zdrowotnej. W roku szkolnym 2021/ 22 do programu przystąpiło 11 szkół podstawowych, w który uczestniczyło 855 dzieci.



- **Profilaktyka palenia tytoniu i wyrobów tytoniowych**

W 2022 roku Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna w Przemyślu realizowała przedsięwzięcia, których celem było ograniczenie szerzenia się epidemii palenia wyrobów tytoniowych w tym e-papierosów. Większość działań edukacyjnych prowadzona była przez pracowników Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia w przedszkolach i szkołach. Celem powyższych działań była realizacja programów edukacyjnych, których celem było zapobieganie inicjacji tytoniowej wśród młodzieży.

- **„Czyste powietrze wokół nas”**- adresowany do przedszkolaków, ich rodziców i opiekunów. Głównym celem programu jest edukacja w zakresie ochrony dzieci przed narażeniem na działanie dymu tytoniowego oraz kształtowanie świadomych, asertywnych postaw wśród dzieci w przypadku bezpośredniego kontaktu z osobami palącymi. W roku szkolnym 2021/22 program realizowany był w 5 przedszkolach. Edukacją objęto 450 dzieci oraz 383 rodziców i opiekunów.



- „ **Nie pal przy mnie proszę**”- adresowany dla klas I- III szkół podstawowych. Celem programu jest kształtowanie u najmłodszych postawy odpowiedzialności za własne zdrowie. Objęto edukacją 268 uczniów i 148 rodziców i opiekunów
- „ **Bieg po zdrowie**” -adresowany dla klas IV szkół podstawowych. To już VI edycja programu realizowanego w szkołach, objęto edukacją 261 dzieci oraz 152 rodziców i opiekunów. Program nadal w opinii koordynatorów szkolnych jest programem dobrze przygotowanym merytorycznie.



- „ **Znajdź właściwe rozwiązanie**”- adresowany dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Celem programu jest zapobieganie paleniu przez młodzież oraz opóźnienie inicjacji tytoniowej, kształtowanie postaw asertywnych i umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych. W Programie uczestniczyło 432 uczniów.

Program został wzbogacony pogadankami w szkołach ponadpodstawowych.

Przeprowadzono je z okazji Światowego Dnia Rzucania Tytoniu, który przypada w listopadzie. Tematem pogadank było:

- „ **Palenie szkodzi zdrowiu**”, objęto edukacją 60 uczniów. Z okazji „Światowego Dnia Rzucania tytoniu” przygotowano akcję profilaktyczną dla pacjentów Przychodni w Centrum Lecznictwa Ambulatoryjnego w Przemyślu, gdzie objęto działaniami profilaktycznymi ponad 200 osób.

- „Światowy Dzień bez tytoniu” był dniem gdzie pracownicy pionu OZ i PZ spotykali się z młodzieżą szkolną i rozmawiali na temat szkodliwości palenia tytoniu. Spotkania miały miejsce w w dwóch szkołach, gdzie tematem przewodnim było „ Palenie szkodzi Tobie i Innym”- objęto edukacją 136 uczniów. Wszystkie działania profilaktyczne związane edukacją tytoniową mają na celu szerzenie świadomości na temat zagrożeń związanych z paleniem tytoniu i jego negatywnym wpływem na zdrowie.
- **Profilaktyka chorób zakaźnych**

Krajowy program „Zapobiegania zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS”. W ramach realizacji programu od kilku lat na terenie szkół ponadpodstawowych w Przemyślu, realizowany jest program pt: „Zapobieganie HIV/AIDS i chorobom przenoszonym drogą płciową”. Edukacją została objęta młodzież w ilości 278 uczniów. W dwóch szkołach ponadpodstawowych został zorganizowany konkurs plastyczny pod patronatem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Przemyślu o tematyce „Profilaktyki HIV/AIDS”.



Zdjęcie 1. Konkurs plastyczny w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Nr. 2 w Przemyślu



Zdjęcie 2. Konkurs plastyczny w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Przemysłu

- Program „**Zawsze razem**”- realizowany w szkołach podstawowych w klasach od I – III. Głównym celem programu jest kształtowanie u dzieci właściwych postaw wobec słabszych rówieśników, objęto edukacją 93 uczniów.



Ponadto zrealizowano kampanię „ Światowy Dzień AIDS – 1 grudnia. Kampania została rozpropagowana w szkołach ponadpodstawowych, gdzie zorganizowano spotkania / prelekcje z młodzieżą, w których uczestniczyło 224 uczniów.

- **„Podstępne WZW”**

Wirusowe zapalenie wątroby typu B i C to główne czynniki ryzyka marskości wątroby i zachorowania na raka wątroby. Ważnym celem edukacyjnym poświęconym profilaktyce zakażeń wątroby typu HBV i HCV jest wzbogacenie wiedzy młodego człowieka, że wirus rozwija się w organizmie bez szczególnych objawów nawet kilka lat. W ubiegłym roku szkolnym realizowany był 4 szkołach ponadpodstawowych, edukacją objęto 396 osób.



- **Profilaktyka chorób nowotworowych**

Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna w Przemyślu od kilku lat realizuje interwencję programową pt: Znamię. Znam Je!- czyli co musisz wiedzieć o czerniaku skóry. Program bardzo dobrze przygotowany merytorycznie oraz w materiały pomocnicze dla młodzieży i nauczycieli.

W ubiegłym roku szkolnym edukacja młodzieży odbywała się w 5 szkołach ponadpodstawowych, gdzie objęto 327 uczniów.



- „Wybierz życie, pierwszy krok”

Program do młodzieży szkół ponadpodstawowych. Edukuje młodzież odpowiedzialności za swoje zdrowie oraz najbliższych poprzez motywowanie do badań profilaktycznych w kierunku raka szyjki macicy. W roku szkolnym 2021/22 program realizowany w 4 placówkach, objęto edukacją 211 uczniów. Program podnosi wiedzę nie tylko dziewcząt w kierunku wykonywania badań HPV ale również chłopców.



- **Program „Skąd się biorą produkty ekologiczne”**

Program dedykowany do najmłodszej grupy dzieci. W tym też okresie kształtują się u maluchów zachowania dotyczące zdrowia i dla tego też, ważnym elementem jest edukacja w zakresie prawidłowego odżywiania. Program realizowany w Przedszkolach, cieszy się ogromnym zainteresowaniem, ponieważ wyposażony jest bardzo dobrze zredagowane materiały edukacyjne dla dzieci, rodziców i nauczycieli. Realizowany w 9 przedszkolach, edukacją objęto 622 dzieci.



- **Program edukacyjny dla młodzieży szkół ponadpodstawowych pt.: „ARS, czyli jak dbać o miłość”.**

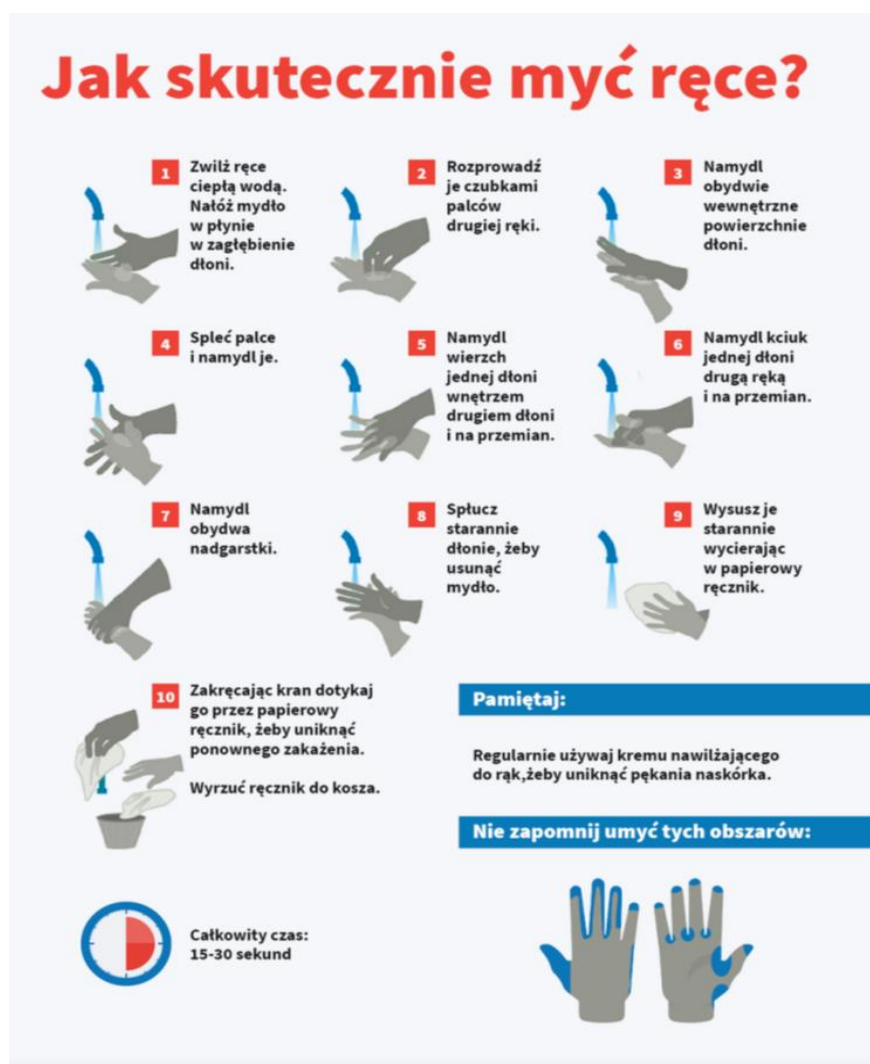
Program dotyczy profilaktyki używania substancji psychoaktywnych (alkohol, tytoń, narkotyki i dopalacze). Celem głównym programu jest uświadamianie młodego pokolenia refleksji nad ważnymi dla nich wartościami jakimi są min; miłość. Natomiast zdrowie i wolność są rozumiane jako elementy sprzyjające odpowiedzialnej miłości oraz zdrowiu i prawidłowemu rozwojowi kolejnego pokolenia. Działaniami edukacyjnymi objęto 252 uczniów oraz 25 rodziców. Program realizowany w 5 szkołach ponadpodstawowych na terenie Miasta Przemyśla.

Wzbogaceniem działań profilaktycznych w szkołach były organizowane spotkania z młodzieżą, które miały miejsce w II Liceum Ogólnokształcącym. Tematem przewodnim były środki psychoaktywne/ dopalacze, objęto edukacją 66 uczniów.

- „Myję ręce , bo wiem więcej”

Akcja edukacyjna „Myjesz ręce, będziesz zdrowy” – takie było przesłanie społecznej kampanii edukacyjnej prowadzonej przez pracowników oddziału Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia.

Działania edukacyjne i warsztatowe prowadzone były dla najmłodszych grup w przedszkolach oraz w szkołach podstawowych klas I - IV. Działaniami edukacyjnymi objęto 627 dzieci.



www.gis.gov.pl



Główny Inspektorat Sanitarny

- **Kampania „Problem wagi ciężkiej”**

Początkiem roku szkolnego, jesienią 2022 roku Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna w Przemyślu zainicjowała i przeprowadziła na terenie powiatu przemyskiego kampanię edukacyjną pt. „Problem wagi ciężkiej”.



Adresatami tych działań byli uczniowie klas I – IV szkół podstawowych, ich rodzice/ opiekunowie oraz nauczyciele. Głównym celem kampanii było zwrócenie uwagi na problem przeciążonych plecaków oraz dotarcie z rzetelną informacją w tym zakresie do uczniów, rodziców i nauczycieli. W ramach kampanii prowadzonej w okresie od września do października 2022 roku na terenie Miasta Przemyśla objęto edukacją 442 uczniów z trzech szkół podstawowych, 396 rodziców/ opiekunów oraz 16 nauczycieli.

- **Kampania pt; „EFSA -Wybieraj bezpieczną żywność”**

Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna w Przemyślu rozpoczęła II edycję kampanii informacyjnej „Wybieraj Bezpieczną Żywność” #EUChooseSafeFood.



Celem kampanii jest zwiększenie wiedzy społeczeństwa na temat roli nauki w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności oraz zachęcenie konsumentów do dokonywania świadomych wyborów żywieniowych. Kampania o zasięgu unijnym umożliwia konsumentom łatwy dostęp do praktycznych informacji przydatnych podczas kupowania i spożywania żywności – od czytania etykiet, przez informacje na temat istoty i zasadności stosowania suplementów diety, do wskazówek na temat przygotowania i przechowywania produktów spożywczych. Kampanią zostali objęci rodzice dzieci uczestniczących do szkół podstawowych z terenu powiatu przemyskiego oraz studenci. Objęto edukacją ponad osiem tysięcy osób.

- **Kampania „Tydzień profilaktyki chorób zakaźnych”**

Wraz z rozpoczęciem roku szkolnego rozpoczęto akcję dla szkół podstawowych propagującą korzyści dotyczące zdrowia i wczesnej profilaktyki. Celem inicjatywy jest przekazywanie wiedzy i umiejętności potrzebnych do dbania o zdrowie własne i najbliższych. Kampanią edukacyjno-informacyjną prowadzono w dwóch palcówkach oświatowo- wychowawczych, wykonano pięć spotkań, gdzie objęto edukacją 495 uczniów oraz 32 nauczycieli.

- **Bezpieczne wakacje/ akcja lato**

W ramach bezpiecznych wakacji w miesiącach lipcu i sierpniu 2022 roku zorganizowano 11 spotkań profilaktycznych dla ponad 355 uczestników letniego wypoczynku. Przeprowadzono pogadanki na temat bezpieczeństwa podczas wypoczynku letniego z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych. Tematem przewodnim był bezpieczny wypoczynek nad wodą, w górach, lesie, parku i na plaży. Zwrócono uwagę na promieniowanie UV i na stosowanie filtrów

przeciwsłonecznych, które chronią przed czerniakiem skóry. Młodzież starsza wysłuchała pogadanek na temat uzależnień od tytoniu, alkoholu i środków psychoaktywnych.



Na rozpoczęcie wakacji wspólnie z WORD zorganizowano piknik pt: „Bądź widoczny na drodze”, na którym pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej wykonali pokaz prawidłowego mycia rąk. Dzieci wraz z opiekunami mogły się dowiedzieć jakie choroby przenoszą się przez brudne ręce itp. Na zakończenie wakacji w sierpniu wspólnie z Urzędem Miasta Przemyśla zorganizowano event pt: „Bezpieczne lato z Radiem ZET”. Pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej przygotowali dwa stoiska profilaktyczne na których udzielali informacji na temat środków psychoaktywnych/ dopalaczy, szczepień ochronnych. Duże zainteresowanie wzbudziła ekspozycja dotycząca grzybów.

Osoby zainteresowane mogły skorzystać z porad, na co mają zwracać uwagę przy grzybobraniu oraz mogli porównać grzyby jak wyglądają i czym się różnią między sobą.



Zdjęcie 3. Akcja profilaktyczna „Szczepimy się”- Rynek Miasta Przemysła



Zdjęcie 4. Makieta grzybów na wystawie „Poznaj grzyby – unikniesz zatrucia”-Rynek Miasta Przemysła

- **Bezpieczne ferie- Akcja zima”**

W okresie zimowego wypoczynku pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarnej w Przemyślu przeprowadzali spotkania/ pogadanki z dziećmi na temat bezpiecznego zimowego wypoczynku. Przeprowadzono 7 akcji zimowych, gdzie edukacją objęto 237 uczestników wypoczynku. Realizacja programów edukacyjnych i przedsięwzięć prozdrowotnych była możliwa dzięki współpracy Państwowej Inspekcji Sanitarnej z placówkami oświatowymi, władzami samorządowymi, zakładami opieki zdrowotnej oraz organizacjami pozarządowymi.

Nadrzędnym celem wszystkich prowadzonych przez Państwową Inspekcję Sanitarną działań prozdrowotnych i profilaktycznych jest poprawa zdrowia mieszkańców Miasta Przemyśla. Powiatowa Stacja Sanitarnej – Epidemiologiczna chcąc dotrzeć do jak najszerszej liczby odbiorców prowadzi swoją stronę internetową psse.przemysl@sanepid.gov.pl oraz Facebook, gdzie umieszcza najważniejsze informacje dotyczące spraw bieżących, organizowanych przedsięwzięciach i kampaniach prowadzonych przez Państwową Inspekcję Sanitarną.

W wyniku działalności Państwowego Powiatowego Inspektora w Przemyślu wzrasta świadomość społeczeństwa odnośnie zagadnień sanitarno – epidemiologicznych. Wyniki działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej pozwalają na coraz lepszą ocenę sytuacji epidemiologicznej i stanu sanitarnego powiatu przemyskiego.

Podejmowane działania wynikające z zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego przynoszą oczekiwane rezultaty. Prowadzono skuteczny nadzór w przypadku chorób stanowiących zagrożenie dla zdrowia publicznego. Szybkie działania epidemiczne spowodowały znaczne ograniczenie rozprzestrzeniania się stanu zagrożenia epidemiologicznego. Prawidłowy i skuteczny nadzór nad chorobami zakaźnymi przyczynił się do ograniczenia powstania ognisk i zakażeń tych chorób. Za najistotniejszy i najbardziej skuteczny element działań zapobiegawczych należy uznać realizację Programu Szczepień Ochronnych, w tym realizację szczepień które są częścią koordynowanych przez WHO programów eliminacji i eradykacji chorób zakaźnych.

W roku 2022 r nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi odpowiadał wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 11 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294 z późn.

zm.). W roku 2022r. jakość wody przeznaczonej do spożycia we wszystkich wodociągach odpowiadała wymaganiom w/ w rozporządzenia .

W trakcie prowadzonych kontroli szczególnie wnikliwej ocenie poddano obiekty ze względu na charakter świadczonych usług np.: zakłady kosmetyczne, tatuażu, w których w trakcie wykonywania usług dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek ludzkich. Stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości były usuwane na bieżąco lub w terminach wyznaczonych w postępowaniu administracyjnym. Gospodarka w zakresie gromadzenia i usuwania odpadów w nadzorowanych obiektach była prowadzona prawidłowo. Stan higieniczny obiektów i terenów użyteczności publicznej nie stwarzał zagrożenia dla zdrowia publicznego.

Stan sanitarny zakładów pracy na terenie miasta Przemyśla nie uległ zasadniczym zmianom w porównaniu z rokiem 2021. W trakcie kontroli nie stwierdzano rażących nieprawidłowości i naruszeń przepisów prawa w zakresie higieny pracy, które skutkowałyby unieruchomieniem zakładu pracy bądź jego części.

W roku 2022 do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Przemyśle nie wpłynęły żadne zgłoszenia dotyczące nielegalnego obrotu i udostępniania środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych oraz podejrzeń zatrucia takimi środkami.

W 2022 r. stan sanitarno – higieniczny zakładów produkcji i obrotu żywnością oraz zakładów żywienia zbiorowego w mieście Przemyśle nie odbiegał zasadniczo od stanu z ubiegłego roku.

Dzięki sukcesywnie wdrażanym przez przedsiębiorców systemom zapewnienia jakości od lat systematycznie poprawia się stan sanitarny zakładów produkcji i obrotu żywnością.

W 2022 r. kontynuowano sprawdzanie jakości wyżywienia w szpitalach, szkołach przedszkolach żłobkach stosując metodę teoretyczną.

Działania Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego miały charakter profilaktyczny, zmierzający do ochrony zdrowia ludzi przebywających w obszarze i sąsiedztwie planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych. Kontrolowano przestrzeganie wymagań higienicznych i zdrowotnych w procesach planowania, projektowania i realizacji różnego rodzaju zamierzeń inwestycyjnych. Przy wydawaniu opinii dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na

środowisko uwzględniano zachowanie bezpieczeństwa zdrowotnego i zachowanie właściwych warunków życia ludzi znajdujących się w ich sąsiedztwie.

Działania nadzоровe prowadzone były równoległe z działaniami charakterze oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia. Realizacja programów edukacyjnych i przedsięwzięć prozdrowotnych była możliwa dzięki współpracy Państwowej Inspekcji Sanitarnej z placówkami oświatowymi, władzami samorządowymi, zakładami opieki zdrowotnej oraz organizacjami pozarządowymi.

Nadrzędnym celem wszystkich prowadzonych przez Państwową Inspekcję Sanitarną działań prozdrowotnych i profilaktycznych jest poprawa zdrowia mieszkańców naszego miasta. Realizacja przyjętych w 2022 głównych kierunków działania służyła zapewnieniu wysokiego bezpieczeństwa sanitarnego miasta Przemyśla..

Informacje zawarte w niniejszym raporcie wskazują że bezpieczeństwo sanitarne mieszkańców Przemyśla stoi na dobrym poziomie.

XIV. DZIAŁANIA POWIATOWEJ STACJI SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNEJ W PRZEMYŚLU W ZWIĄZKU Z WYBUCEM WOJNY NA TERENIE UKRAINY

Po rozpoczęciu konfliktu zbrojnego na Ukrainie funkcjonowały dwa punkty recepcyjne: Punkt Recepcyjny na Dworcu Kolejowym w Przemyślu, Punkt Recepcyjny w Medyce oraz Centrum Pomocy Humanitarnej w Przemyślu. Zatwierdzono i wpisano do rejestru PPIS w Przemyślu punkt produkcji posiłków World Central Kitchen w Przemyślu produkujący posiłki dla uchodźców dla potrzeb województwa podkarpackiego, oraz Tymczasowy Punkt przygotowywania posiłków dla uchodźców w Przemyślu na ul. Basztowej prowadzony przez Związek Ukraiński w Przemyślu.

14.1. Realizowane kontrole obiektów dedykowanych uchodźcom/centrów logistycznych.

W ramach bezpieczeństwa zdrowotnego żywności nadzorem objęto wszystkie podmioty dostarczające żywność i posiłki uchodźcom. Kontrolą objęto lokalnych restauratorów, piekarnie, sklepy, zakłady małej gastronomii oraz firmy cateringowe świadczące usługi w zakresie produkcji, obrotu i wydawania posiłków dla uchodźców, łącznie przeprowadzono **30** kontroli. Kontrole przeprowadzono również we wszystkich punktach gastronomicznych i handlowych zlokalizowanych w pobliżu miejsc pobytowych dla uchodźców. Stały nadzór

sanitarny w zakresie właściwych warunków sanitarnych przy produkcji i wydawaniu posiłków prowadzono na parkingu przy Centrum pomocy Humanitarnej w Przemyślu i przy Pieszym Przejściu Granicznym w Medyce gdzie organizowane były punkty gastronomiczne prowadzone przez międzynarodowe organizacje humanitarne.

Pracownicy Oddziału Epidemiologii PSSE w Przemyślu prowadzili stały nadzór nad punktami medycznymi świadczącymi usługi zdrowotne dla Uchodźców, zlokalizowanymi przy punktach recepcyjnych i w Centrum Pomocy Humanitarnej. Przedmiotem kontroli punktów medycznych był zakres i rodzaj świadczonych usług, stan sanitarno-higieniczny punktów medycznych, stosowanie sprzętu i narzędzi jednorazowego bądź wielokrotnego użytku, daty ważności sprzętu jednorazowego użytku, zaopatrzenie w środki ochrony osobistej, środki dezynfekcyjne, postępowanie z odpadami medycznymi.

Ponadto prowadzono działania w zakresie ustalenia zasad funkcjonowania i rodzaju świadczonych usług przez gabinet ginekologiczny utworzony przez francuską organizację Actions Santé Femmes. Prowadzone były regularne kontrole i kilkukrotna korespondencja z przedstawicielem tej organizacji w celu uzyskania stosownych wyjaśnień. Konsekwencją tych działań było zamknięcie gabinetu ginekologicznego prowadzonego w kontenerze na terenie parkingu przy Centrum Pomocy Humanitarnej w Przemyślu z inicjatywy organizacji.

Regularnie prowadzone były kontrole sanitarne we wszystkich punktach pobytowych dla Uchodźców zlokalizowanych na terenie powiatu przemyskiego i miasta Przemyśl. Kontrole prowadzono pod kątem stanu sanitarno-epidemiologicznego, czystości sanitariatów, toalet typu TOI-TOI, stanu sanitarnego kabin prysznicowych, sposobu gromadzenia i usuwania odpadów komunalnych, stanu sanitarnego sal noclegowych, sposobu postępowania z pościelą, kocami, stanu sanitarnego sal zabaw dla dzieci, utrzymania czystości w punktach recepcyjnych, warunków sanitarnych punktów wydawania żywności i stanu sanitarnego miejsc spożywania posiłków, zaopatrzenia w środki dezynfekcyjne, zaopatrzenie w środki ochrony osobistej.

Łącznie przeprowadzono **60** kontroli punktów recepcyjnych, miejsc pobytowych dla uchodźców w tym **17** kontroli punktów medycznych oraz **53** kontrole obszarów wzdłuż drogi dojazdowej do Drogowego Punktu Granicznego w Medyce.

Nawiązano współpracę z Bieszczadzkim Oddziałem Straży Granicznej w Przemyślu, który w okresie przyjmowania uchodźców z Ukrainy do ośrodka dla cudzoziemców regularnie

przekazywał do PSSE w Przemyślu informacje o ilości osób i ewentualnych przypadkach stwierdzonej choroby zakaźnej wśród uchodźców z Ukrainy. Na bieżąco do PSSE w Przemyślu wpływają również raporty z Wojewódzkiego Szpitala im. Św. Ojca Pio w Przemyślu na temat przypadków zachorowań na choroby zakaźne wśród uchodźców i niezwłocznie podejmowane są działania w ramach dochodzenia epidemiologicznego w związku ze zgłoszeniem podejrzenia bądź rozpoznania chorób zakaźnych wśród uchodźców. Między innymi:

- w związku ze zgłoszeniem o możliwym zatruciu pokarmowym wśród uchodźców przebywających na terenie Punktu recepcyjnego w Medyce podjęto działania polegające na przeprowadzeniu dochodzenia epidemiologicznego i pobraniu wymazów od osób z objawami, które ostatecznie nie potwierdziły obecności bakterii Salmonella,

- dokonano wizytacji w Punkcie Medycznym w Centrum Pomocy Humanitarnej w Przemyślu w związku ze zgłoszeniem przez Ratownika Medycznego wystąpienia u kilku osób objawów ze strony układu pokarmowego (biegunka, nudności wymioty), przeprowadzono dochodzenie epidemiologiczne, ustalono że nikt z chorych nie trafił do szpitala, były to objawy łagodne,

- przeprowadzono interwencję i wizytację w Punkcie Medycznym w Centrum Pomocy Humanitarnej w Przemyślu dotyczącą zgłoszenia przez Wolontariusza wystąpienia u kilku osób objawów Covid-19, przeprowadzono dochodzenie epidemiologiczne, ustalono że testy przesiewowe wykonywane są u wszystkich osób z objawami infekcji górnych dróg oddechowych i nie potwierdzono zachorowań wśród uchodźców.

Ponadto, prowadzono **62** dochodzenia epidemiologiczne w związku z zachorowaniami wśród uchodźców na: salmonellę, zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy, zakażenia jelitowe wywołane przez norowirusy, zakażenia jelitowe Campylobacter, Covid-19, OPV, gruźlicę, grypę.

14.2. Badania laboratoryjne

Z inicjatywy PPIS w Przemyślu za zgodą PPWIS organizowano bezpłatne badania dla celów sanitarno-epidemiologicznych dla wolontariuszy pracujących w World Central Kitchen. Łącznie w Laboratorium Diagnostyki Medycznej WSSE w Rzeszowie Dział Laboratoryjny w Przemyślu wykonano **1129** badań dla **410** osób.

W ramach działań związanych z bezpieczeństwem zdrowotnym wody pobrano i przekazano do badań laboratoryjnych w zakresie mikrobiologicznym i podstawowym zakresie fizykochemicznym próbkę wody z kuchni World Center Kitchen. Ponadto pobrano do badania w zakresie mikrobiologicznym próbkę wody z Punktu Poboru Wody utworzonego przy Centrum Handlowym przy przejściu Granicznym w Medyce. Punkt poboru wody przeznaczonej do spożycia został utworzony dla potrzeb uchodźców oraz dla potrzeb punktów gastronomicznych prowadzonych przez międzynarodowe organizacje humanitarne.

W związku z podejrzeniem zatrucia pokarmowego wśród uchodźców przebywających na terenie Punktu Recepcyjnego w Medyce pobrano wymazy od osób z objawami w kierunku obecności salmonella i shigella, wyniki nie potwierdziły obecności bakterii Salmonella.

14.3. Działania profilaktyczne dedykowane dzieciom/uchodźcom.

Pracownicy PSSE w Przemyślu prowadzili szeroką akcję informacyjną i edukacyjną wśród wolontariuszy mających bezpośredni kontakt z żywnością na temat bezpieczeństwa przy produkcji posiłków oraz przepisów prawnych w tym zakresie. Przekazywali ulotki z wytycznymi dla osób przygotowujących posiłki „5 KROKÓW BEZPIECZNEJ ŻYWNOŚCI” w języku polskim, ukraińskim, angielskim oraz wyciąg z Rozporządzenia WE 852/2004 w sprawie higieny środków spożywczych oraz Rozporządzenia WE 178/2002 w języku angielskim.

W związku z zaangażowaniem się Kół Gospodyń wiejskich w produkcję żywności i zaopatrywanie w ramach cateringu Punktu Recepcyjnego w Medyce, PPIS w Przemyślu zwrócił się do Centrum Zarządzania Kryzysowego przy Starostwie Powiatowym w Przemyślu o rozdysponowanie do Kół Gospodyń Wiejskich zaangażowanych w pomoc uchodźcom informacji o zasadach pobierania, zabezpieczania i przechowywania próbek kontrolnych wyprodukowanych posiłków w celu umożliwienia ich pobrania w razie wystąpienia zbiorowego zatrucia pokarmowego.

W ramach ogólnych działań informacyjno-edukacyjnych regularnie umieszczano informacje na stronie internetowej oraz facebooku w języku polsko-ukraińskim na temat bezpiecznej żywności oraz bezpiecznego zachowania podczas epidemii koronawirusa i zasad higieny osobistej, rozdysponowano **1761** broszur informacyjnych.

Do miejsc pobytowych i punktów recepcyjnych dla uchodźców, stacji paliw, szkół, urzędów i zakładów pracy przekazywano materiały informacyjne w języku ukraińskim na temat higieny osobistej, oraz chorób zakaźnych tj. odra, różyczka, krztusiec, gruźlica, świnka, błonica, Poliomyelitis, żółtaczk pokarmowa, wszawica, grypa, SARS-COV 2, HIV/AIDS.

Przekazano do podmiotów leczniczych materiały informacyjne na temat szczepień ochronnych dzieci narodzonych posiadających status uchodźcy.

Ponadto, PPIS w Przemyślu nawiązał współpracę z przedstawicielem UNICEF, następstwem której było przekazanie do WSSE w Rzeszowie środków ochrony osobistej w postaci maseczek, rękawiczek i termometrów do rozdysponowania w punktach pobytowych uchodźców na terenie województwa. PSSE w Przemyślu przekazała dla potrzeb uchodźców maseczki w ilości – 2 600 szt., 100 opakowań rękawiczek i 3 termometry bezdotykowe.

Przekazywano do punktów pobytowych i podmiotów przygotowujących posiłki dla uchodźców alkohol etylowy skażony przeznaczony do dezynfekcji np. powierzchni oraz środki do dezynfekcji rąk.

14.4. Praca w punktach recepcyjnych.

Od momentu wybuchu konfliktu zbrojnego na Ukrainie pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Przemyślu podejmują pracę w Punktach Recepcyjnych zlokalizowanych na Dworcu Kolejowym w Przemyślu i do września 2022 w Punkcie Recepcyjnym w Medyce. Praca odbywała się w formie 12 godzinnych dyżurów w systemie zmianowym (również nocnym). Łącznie w roku 2022 pracownicy odbyli **80** dyżurów, w styczniu 2023 roku **8** dyżurów.

14.5. Praca na przejściach granicznych przy odprawach.

Od września 2022 pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno -Epidemiologicznej w Przemyślu w ramach wsparcia Granicznej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej pracują na przejściu granicznym w Korczowej przy odprawach produktów żywnościowych. Praca odbywała się w formie 12 godzinnych dyżurów w systemie zmianowym (również nocnym). Łącznie we wrześniu 2022 – 4 osoby/45 dyżurów, w październiku 2022 – 6 osób/42 dyżury, w listopadzie 2022 – 6 osób/60 dyżurów, w styczniu 2023 roku – 4 osoby/62 dyżury.

14.6. Dyżury, podwyższona gotowość.

Od momentu wybuchu konfliktu zbrojnego na Ukrainie w Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Przemyślu praca odbywa się w systemie dwuzmianowym od godziny 7.30 do godziny 20.00 od poniedziałku do piątku. Telefon alarmowy jest dostępny 24h/d przez 7 dni w tygodniu. Utrzymana jest pełna gotowość pracowników do podejmowania czynności kontrolnych i interwencyjnych.

14.7. Współpraca z organizacjami międzynarodowymi do spraw zdrowia.

W marcu 2022 w związku z napływem uchodźców z Ukrainy, **do PSSE w Przemyślu** przybyli przedstawiciele ECDC - European Centre for Disease Prevention and Control oraz European Civil Protection Mechanism. Celem wizytacji było zapoznanie się przedstawicieli w/w organizacji ze sposobem prowadzenia nadzoru nad rozprzestrzenianiem się chorób zakaźnych wśród uchodźców oraz systemem zgłaszania podejrzeń i rozpoznania chorób zakaźnych, prowadzenia i dokumentowania dochodzenia epidemiologicznego oraz systemami informatycznymi, w których następuje rejestracja zachorowań. Przedstawiciele ECDC i EU Civil Protection Mechanism uczestniczyli w wizytacji miejsc pobytu uchodźców tj. na Dworcu Kolejowym w Przemyślu oraz w punkcie produkcji posiłków World Central Kitchen w Przemyślu, a także w Centrum Pomocy Humanitarnej przy ul. Lwowskiej w Przemyślu.

XV. PODSUMOWANIE

W wyniku działalności Państwowego Powiatowego Inspektora w Przemyślu wzrasta świadomość społeczeństwa odnośnie zagadnień sanitarno – epidemiologicznych. Wyniki działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej pozwalają na coraz lepszą ocenę sytuacji epidemiologicznej i stanu sanitarnego powiatu przemyskiego

Podejmowane działania wynikające z zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego przynoszą oczekiwane rezultaty. Prowadzono skuteczny nadzór w przypadku chorób stanowiących zagrożenie dla zdrowia publicznego. Szybkie działania epidemiczne spowodowały znaczne ograniczenie rozprzestrzeniania się stanu zagrożenia epidemiologicznego. Prawidłowy i skuteczny nadzór nad chorobami zakaźnymi przyczynił się do ograniczenia powstania ognisk i zakażeń tych chorób. Za najistotniejszy i najbardziej skuteczny element działań zapobiegawczych należy uznać realizację Programu Szczepień

Ochronnych, w tym realizację szczepień które są częścią koordynowanych przez WHO programów eliminacji i eradykacji chorób zakaźnych.

W roku 2022 r nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi odpowiadał wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 11 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294 z późn. zm.). W roku 2022r. jakość wody przeznaczonej do spożycia we wszystkich wodociągach odpowiadała wymaganiom w/ w rozporządzenia .

W trakcie prowadzonych kontroli szczególnie wnikliwej ocenie poddano obiekty ze względu na charakter świadczonych usług np.: zakłady kosmetyczne, tatuażu, w których w trakcie wykonywania usług dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek ludzkich. Stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości były usuwane na bieżąco lub w terminach wyznaczonych w postępowaniu administracyjnym. Gospodarka w zakresie gromadzenia i usuwania odpadów w nadzorowanych obiektach była prowadzona prawidłowo. Stan higieniczny obiektów i terenów użyteczności publicznej nie stwarzał zagrożenia dla zdrowia publicznego.

Stan sanitarny zakładów pracy na terenie miasta Przemyśla nie uległ zasadniczym zmianom w porównaniu z rokiem 2021. W trakcie kontroli nie stwierdzano rażących nieprawidłowości i naruszeń przepisów prawa w zakresie higieny pracy, które skutkowałyby unieruchomieniem zakładu pracy bądź jego części.

W roku 2022 do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Przemyślu nie wpłynęły żadne zgłoszenia dotyczące nielegalnego obrotu i udostępniania środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych oraz podejrzeń zatrucia takimi środkami.

W 2022 r. stan sanitarno – higieniczny zakładów produkcji i obrotu żywnością oraz zakładów żywienia zbiorowego w mieście Przemyślu nie odbiegał zasadniczo od stanu z ubiegłego roku.

Dzięki sukcesywnie wdrażanym przez przedsiębiorców systemom zapewnienia jakości od lat systematycznie poprawia się stan sanitarny zakładów produkcji i obrotu żywnością.

W 2022 r. kontynuowano sprawdzanie jakości wyżywienia w szpitalach, szkołach przedszkolach żłobkach stosując metodę teoretyczną.

Działania Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego miały charakter profilaktyczny, zmierzający do ochrony zdrowia ludzi przebywających w obszarze i sąsiedztwie planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych. Kontrolowano przestrzeganie wymagań higienicznych i zdrowotnych w procesach planowania, projektowania i realizacji różnego rodzaju zamierzeń inwestycyjnych. Przy wydawaniu opinii dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko uwzględniano zachowanie bezpieczeństwa zdrowotnego i zachowanie właściwych warunków życia ludzi znajdujących się w ich sąsiedztwie.

Działania nadzоровe prowadzone były równoległe z działaniami charakterze oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia. Realizacja programów edukacyjnych i przedsięwzięć prozdrowotnych była możliwa dzięki współpracy Państwowej Inspekcji Sanitarnej z placówkami oświatowymi, władzami samorządowymi, zakładami opieki zdrowotnej oraz organizacjami pozarządowymi.

Nadrzędnym celem wszystkich prowadzonych przez Państwową Inspekcję Sanitarną działań prozdrowotnych i profilaktycznych jest poprawa zdrowia mieszkańców naszego miasta. Realizacja przyjętych w 2022 głównych kierunków działania służyła zapewnieniu wysokiego bezpieczeństwa sanitarnego miasta Przemyśla..

Informacje zawarte w niniejszym raporcie wskazują że bezpieczeństwo sanitarne mieszkańców Przemyśla stoi na dobrym poziomie.